

REVISTA AZOSTR

Voce tinerilor

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” FOCSANI

ANUL VII — NR. 52-53-54 (SERIE NOUA) APRILIE—IUNIE 1978

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Acad. Iorgu IORDAN : „O limbă corectă și (...) frumoasă se învață, în primul rînd, din lecturi literare”. (Interviu acordat „Revistei noastre”)
- Ion DIACONU — 75
- Tînărul cercetător Nicolae Scurtu va deschide un serial intitulat „G. Călinescu — ipoteze inedite”
- Din *Carnetul cu amintiri* al prof. univ. dr. Gh. Bulgăr,
Tudor ARGHEZI
- În urma unei excursii de șase zile, tinerii colaboratori ai „Revistei noastre” vor publica prima parte a reportajului „Pe drumurile literare ale Transilvaniei”
- REMEMBER
Mormîntul lui Nicolae IORGA
- Vă prezentăm
Muzeul de istorie

COPERTA I

Tudor ARGHEZI. (Desen de Vasile PĂNESCU,
după o logralie de Ion MICLEA)

REVISTA NOASTRĂ

– FONDATA ÎN 1912 –

PUBLICAȚIE
A ELEVILOR
LICEULUI
„UNIREA”
FOCȘANI

DIALOG LITERAR

Mișura ARGHEZI:

**„Hotărîrea
de a publica
pamfletul
«Baroane»
a fost luată
de întreaga
familie !”**

Pentru a avea liniștea necesară creației, Arghezi și-a construit casa departe de zgomotul străzii. Ca să ajungă la muzeu, trebuie să străboie o alee destul de lungă. La stînga, se întinde livada, operă a hărniciei gospodărești. La o distanță poartă, așteaptă un clopoțel. Sub el, invitație: „Sună!”.

În înima curții, două morcuzete simple. Sînt ale soților Arghezi. Niste poziții stou cu creștile optecole pască în semn de recunoștință. Alături, o bancă acoperită cu scoarță oltească completează acest cadru intim. În față, la cîțiva metri, se află vila, la a cărei construcție poetul a contribuit direct, pe post de meșter... policalificat. Într-o asemenea ipostază a fost surprins și de fotografi, după cum

DIALOG LITERAR

ne-o dovedesc documentele ră-biese. O casuță, în care locuiește de peste 40 de ani moș Gurgușe, și micul local al tipogra-fiei, care adăpostește astăzi fel de fel de unelte de uz gospodă-resc, unele dintre ele făcute chiar de Argezei, închid perimetruul acestei așezări unice în felul ei.

Casa a devenit încăș memori-al, de fapt o secție a Muzeului Literaturii române. Așincul res-pect față de marele dispărut se manifestă, înainte de toate, prin grija și competența științifică cu care este conservat acest inestimabil patrimoniu.

Înștiințată telefonic de priete-nul nostru, cercetătorul Flavin Sabău, artista Mișura Argezei a răspuns prompt rugămintii noastre de a realiza un dialog literar. După vizitarea casei, stătem invitați în două înced-peii situate la parter.

Prof. Petrache DIMA: Venim de la Focșani, din orașul în care a poposit, în câteva rânduri, Gr. Alexandrescu, unde au copilărit Anghel Sa-ligny și Duiliu Zamfirescu, unde și-a început ac-tivitatea literară Hortensia Papadat-Bengescu. Sintem reprezentanții Liceului centenar „Unirea”, unde au predat: Ovidiu Densusianu, I.A. Bassa-rabescu, Constantin Giurescu, I.M. Rașcu, Ion Di-aconu și de unde și-au luat zborul în lume mari savanți și scriitori. Generația de astăzi secrete o publicație care se numește „Revista noastră”. Co-laboratorii ei străbat drumurile țării, pentru a cunoaște direct locurile unde au trăit și unde a creat cei mai străluciți fii ai acestui neam.

Mișura ARGHEZI: Mă bucură vizita elevilor unui liceu cu un nume atât de frumos și scump românilor — „Unirea”. Vă mulțumesc pentru cele două exemplare din „Revista noastră” fondată, după cum văd, în 1912. Am să caut să răspund întrebărilor dv., cît mai precis, ca să puteți afla unele lucruri mai puțin cunoscute, pentru că Argezei a fost un om modest și discret. Nu prea și-a dezvăluit viața sa, nici chiar celor mai apro-piați lui.

Petrache DIMA: În ce împrejurări s-a stabilit aici?

(Continuare în pag. 833)

NOUL PROFIL AL ȘCOLII

După cum se știe, începând cu anul școlar 1977-1978, Liceul real-umanist „Unirea” s-a transformat în liceu industrial, cu profil mecanic-auto, în cadrul Ministerului de Transporturi și Telecomunicații.

Ca urmare planul de școlarizare a cuprins la treapta I șase clase cu profil mecanic-auto, iar la treapta a II-a patru clase.

Pe lângă acestea, au mai funcționat două clase de matematică-fizică (a IX-a A și a XI-a E). Totodată, Centrala de transporturi auto a aprobat înființarea unei școli profesionale de conducători auto cu trei clase cu durata de un an și a unei clase de maștri, curs seral, cu durata de 2 ani.

Toate aceste forme de învățământ formează împreună Grupul școlar „Unirea” din Focșani.

Pentru anul școlar 1978-1979, în baza actului C.T.A. nr. 321/226/1978 din 28.03, liceele industriale din subordonarea sa, vor trece de la profilul „mecanică”, la profilul „electrotehnică”.

Această trecere se face fără planuri de învățământ de tranziție. În cadrul noului profil, instruirea practică se va face după cum urmează:

- clasa a IX-a, lucrări și prelucrări mecanice;
- clasa a X-a, lucrări la echipamentul electric al automobilului;
- clasa a XI-a și a XII-a, lucrări de reparații și întreținere la automobil.

În ceea ce privește pregătirea teoretică, prin trecerea la profilul electrotehnic, urmează a fi realizate în școală și următoarele laboratoare (pe lângă cele existente):

- laboratorul de măsuri electrice și electronice;
- laboratorul de mărimi electrice și acționări;
- laboratorul de automatizări.

La propunerea Comitetului executiv al Consiliului popular județean

Vrancea de a se școlariza în cadrul Liceului electrotehnic „Unirea” din municipiul Focșani, efective de elevi în profilul ramurii telecomunicații, M.T.Te. (Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor) a aprobat începând cu anul școlar 1978-1979 înființarea unei clase a IX-a de matematică-electronică (în telecomunicații) și a unei clase a XI-a în meseria operator telecomunicații.

La clasele a X-a și a XII-a, în 1978-1979, Liceul electrotehnic „Unirea” din Focșani dispune de următorul plan de școlarizare:

LA TREAPTA I CURS DE ZI, CLASA A IX-A :

— profil electrotehnic — 226 de locuri (șase clase de elevi);

— profil matematică — electronică (telecomunicații) — 36 de locuri (o clasă);

În total vor fi 7 clase a IX-a cu 262 de locuri.

LA TREAPTA A II-A CURS DE ZI, CLASA A XI-A :

— profil electromecanic auto — 180 de locuri (trei clase);

— profil matematică — electronică (operator telecomunicații) — 36 de locuri (o clasă).

Deci, vor fi, în total, 4 clase a XI-a, cu 144 de elevi.

LA TREAPTA I, CURS SERAL, CLASA A IX-A :

— profil matematică-mecanică — 72 de locuri (două clase de elevi).

prof. Neculai CHIFAN,
directorul

Liceului electrotehnic „Unirea”

(Continuare în pag. 829)

PRIETENII REVISTEI

Adrian ROGOZ :

**CEL DE-AL ZECELEA
CENACLU LITERAR
DE ANTICIPATIE
LA FOCSANI? *)**

Totul a pornit de la „Revista noastră”, pe care am văzut-o cu prilejul vizitei făcute profesoarei și scriitoarei Gerda BARBILIAN, soția lui Ion Barbu. O revistă nu-1 deosebi oglinda fidelă a redactorilor ei. Publicația scrisă de elevii Liceului Industrial „Unirea” din Focșani reflectă și ea profilul spiritual, preocupările și posibilitățile acestei comunități educaționale. Ilustrul lăces de învățământ, condus astăzi de prof. Neculai Chifan, se poate într-adevăr mândri cu o revistă magnifică. Desigur că nu este singura editată la noi de liceeni; o alta mai frumoasă n-am văzut. Și nu numai frumoasă și importantă (numărul pe trimestrul I/1978 conține, de pildă, 7 pagini inedite ale lui Dan Barbilian, excelent facsimilate), ci și interesantă (citez monografia acestui liceu centenar, elaborată de regretatul prof. Gh. Chiriac, un articol lingvistic de prof. univ. dr. Gh. Bulgăr sau notele de drum ale poetului Ion Larian Postolache, fost elev al prestigioasei școli vrâncene).

Dar revista mai conține și două colaborări ce mă rețin în calitate mea de autor și... antrenor science-fiction: primul episod al unui serial despre continentul legendar Mu (redactat de Paula Cristian, clasa a XII-a C) și o cronică a filmului științifico-fantastic „Ultimul țărn”

(scrisă de Gabriela Moise, clasa a XII-a B).

Am luat legătura cu prof. Petrache Dima ca să-l felicit pentru revista pe care o coordonează (probabil că acest verb s-ar potrive și ADN-ului care modelează viitoarea celulă). Totodată, l-am scodit cu privire la posibilitatea înființării unui cenaciu literar de anticipație. „Nu se poate — l-am spus — ca printre strălucirii dv. elevi să nu existe adopți ai science-fiction-ului”. Prof. Dima mi-a încredințat că asemenea amatori există, că un astfel de cenaciu nu este o utopie și chiar mi-a înșădit ca, la cea de-a VIII-a Conferință națională, să vestesc iminenta lui inaugurare. M-a rugat doar să aştern pentru „Revista noastră” câteva rânduri... anticipative.

Ce-o fi vom mai vedea. Dacă treburile cenacului (ce nume i se va găsi?) vor merge bine ca cele ale revistei, nu mă îndoiesc că, în 1979, răsfața activității lui vor deveni evidente.

**Da, cenacul
a luat naștere
și se numește «16 FX»**

La sugestia scriitorului Adrian ROGOZ, 16 elevi de la liceele „Unirea” și sanitar din Focșani au fondat, la 12 mai 1978 un cenaciu s.f., pe care l-au numit „16 FX”. Simbolul urmează să fie descifrat de literatura de... anticipație.

Prof. Petrache DIMA a fost ales președinte de onoare, iar elevul George Ciromănescu — secretar.

Scriitorul Adrian ROGOZ a acceptat invitația de a participa la vedința din iunie 1978.

Vi mulțumim din toată inima!

*) Deocamdată, exemplul Cenacului „Marpentilor” (al scriitorilor science-fiction profesioniști, care se întrunesc marțea), există încă cenzurat și f. de amatori la: Cărlava, Tulgheara, Oradea, Pitești, Târgoviște, Brubești, Tr. Severin, Brașov, Sibiu, La Băcurești, Dințoara un cenaciu al studenților și un cerc pe lângă o bibliotecă. Cenacul din Cuj răsare cu mare încredință; în orice caz, înainte de el va lua naștere cenacul din Focșani sau cel din Huniade Vitea, din impulsul prof. Dora Moșoc (juniorul autor al piesei „Undeva o lumina”). Problema e cine va lua startul întâi?

SECVENȚE

INTERVIURI

La 6 mai 1978, acad. Iorgu IORDAN a acordat un interviu „Revistei noastre”. Din partea redacției au participat: prof. Petrahe DIMA, precum și elevii Gabriela MOISE și Clement SĂTALA, clasa a XII-a B.

În aceeași zi, ei au fost primiți și de scriitoarea și pianista Cella DELAVRANCEA, cu care au realizat un dialog literar.

INTILNIRE

Recent, membrii colectivului redacțional al „Revistei noastre” și al Cercului Literar „I.M. Răscu” s-au întâlnit cu poezii AL. RAICU și Virgil HUZUM. În afară de invitați, au mai citit: Virgil PANAIT, Anisoara LĂDUNCA (clasa a X-a C) și Irinia BĂLESCU (clasa a XI-a D). Ședința a fost condusă de prof. Petrahe DIMA.

EMISIUNE TV.

Secvențele surprinse din cadrul sesiunii colectivului redacțional al „Revistei noastre”, din 9 februarie a.e., au fost transmise, în ziua de 26 mai a.e., pe programul I. la emisiunea „Telescandal”.

SPECTACOL

În cadrul Festivalului Național „Cântarea României”, colectivul teatral al liceului nostru s-a prezentat cu piesa „Mama” de D.R. Popescu. La realizarea spectacolului și-au dat concursul: Ioan Constandinescu, care semnează regia și scenografia, prof. Marieta Tudorache, precum și elevii Iordănel Lepădatu, Popa Cezar, Cotirlan Liviu Gabriel, Nicoleta Savin și Lucian Zăbrăuțeanu. (Vezi „Măscovul”, anul XI, nr. 1638, din 6 mai 1978).

UN SUCCES DE PRESTIGIU

În ziua de 21 mai 1978, a avut loc la Cîmpul Petroșii etapa județeană a concursului de orientare turistică din cadrul „Daciadei”, în categoria elevi 10-14 ani. Echipele reprezentative ale Liceului „Unirea”, antrenate și conduse de prof. Emil GIURGEA, au cucerit locul I, atât la fete, cât și la băieți, urmînd să reprezinte județul Vrancea la etapa națională a „Daciadei”.

MEDALII

Gabriela Coteț: campionă republicană, juniori III, la lungime; vicecampionă la 50 m plat (6-7 mai 1978, Tg. Mureș); campionă națională la lungime și la 50 m garduri (5-8 martie 1978, Focșani).

Gabriela Pastianu: vicecampionă republicană la pentathlon juniori I; (14-15 mai 1978 București); vicecampionă la lungime, juniori I (27-28 martie București); locul IV la concursul internațional „Cupa de cristal” (martie 1978, București).

DINTRE SUTE DE CATARGE**Rondelul
dimineții**

*Peste ape noaptea moare...
Umbre tremură în val
Dintr-al frunzelor pocal
Stropi de rouă rid în soare.*

*Și cu pletele-i de floare
Zorii-aleargă lângă mal.
Peste ape noaptea moare,
Umbre tremură în val.*

*Cerul chipu-și scaldă pal
Între valuri sunătoare
Scrise-s vise trecătoare
Pe al frunții alb oval.*

Peste ape noaptea moare...

Cînd spuneți „eroi“

*Spălați-vă privirile în rouă
Cînd spuneți
„Eroi“ :
Ei au privirile curate.
Spălați-vă mîinile în raze de
soare*

*Cînd spuneți
„Eroi“ :*

*Ei poartă în mîini strălucirea.
Spălați-vă vorbele în suflete
Cînd spuneți
„Eroi“ :
Ei au sufletul nemuritor.*

Mirela SAMOILĂ
Soveja

**Vin din seara
colindelor**

Petrișor DUMITRU,
clasa a XII-a A,
Liceul pedagogic — Focșani

*Vin din seara colindelor,
Cu buciumele care tîlmăcesc viața
din noi...*

*Port seva senină a timpurilor toate
Și sînt îndemnul supus zborului creat
În zborul înalt.*

*Sînt fuier de cîntec în răgazul ascuns
Între două secunde-tăceri.*

*Vin din puterea cuvîntului pe care o simt
Dincolo de puterea mea — fuier cu
chip uitat de anotimpuri.*

*Sînt inelul de vrajă rupt din adînc —
Cuibul meu e o cumpănă între două
Candele solare.*

*În zori voi curge pe văi,
În patria nouă.*

DEBUT

Copilărie

Rămii în palmele mele, plămădită petaică,
Voal părăsit în sala albă de gălă,
Lumina-i ascunsă-n castelul cu erini

și păpuși
Prințesa-i plecată, toți porumbeli
sînt duși...

Gabriela ANDONE,
clasa a X-a F

Iubire

Clape atinse-n azur
De visul privirilor mele
Picură cîntecul pur
Pe albul zăpezilor grele.
Visul rînit
Spulberă cîntecu-n frunze,
Cînt înnegrit
Plinge pe albele pinze.

Țara acestui cîntec

În țara acestui cîntec,
Sînt lingă limplele mele
Oamenii aceștia care se zidesc
În temelii de lumină.
Țara coboară din datini
Ca baladele Vrancei.
Semînțele sale sînt doină, pîine,
patrie vie sînt,
Pe care o înălțăm rotund
Și o păstrăm în fluiera de os.
Străbunii sînt tulnice sfinte
Care cîntă de dincolo de
morminte.

Țara acestui cîntec
este odihna acestui timp.
Mîinile noastre au rotunjiri
de fructe
Și sărutul ploii
cu calm vertical.
Țara acestui cîntec nu mai este
nufăr desculț.
Țara acestui cîntec este izvor
de izbîndă.

Patria lui Decebal

Din lutul ars în ochi senin
Răspunde-n piatră glia nec tir să,
Prin timp, cu pași de rădăcini
venim
Culoarea ta rămîne nepătrunsă !
Dacă ne știm aici, în România,
În gînd și faptă, vis și zbor,
Să ne păstrăm prin veacuri
temelia.
Semn al izbînzilor — acest
popor.

Ionel BĂLOSU,
clasa a XII-a A,
Liceul pedagogic — Focșani

MEDALION

Personalitate marcantă a muzicii contemporane românești, Achim Stoia se reîntoarce încă în anul studenției la Conservatorul din București, fapt pentru care a fost prefuz în mod decadelă de profesorii săi Ioan Căbrea, G. Breanu și Constantin Brăiloiu.

Doi ani după absolvirea conservatorului, A. Stoia este ajutat să-și poartă perfecțiunea studii în marile academii pariziene, și astfel în anul de jertă din Moșu-Stănișăi ajunge la Școala Cantorum și Școala normată de muzică, având ca profesori și îndrumători nume deosebite ce făceau în muzica noastră ca: Paul Dukas, Paul Le Fèvre, Charles Koechlin.

Tindul profesor de muzică, cu toate inclinațiile sale pentru compoziție, pentru cariera instrumentală, pentru dirijare, își întreprinde activitatea în Liceul militar „Mădălina Doamna” din Iași, apoi în cele de plecare în Paris, iar între 1937-1945 îl găsim profesor de muzică la Școala normată din Focșani.

Constantin Brăiloiu, observând dragostea și priceperea studentului A. Stoia pentru muzica populară, i-a fost colaborator în numeroase expediții de culegere, întipărit în acest fel o preschimbare profesorală vituală în A. Stoia. 50 de jocuri din Ardeal (1931); 234 de melodii și texte populare (1938); Miorița — Focșani (1941), au însemnat cele din urmă, dar foarte importante rezultate ale acestui domeniului de activitate. Sforțului celui de-al doilea război mondial a călăuzit cu stabilitatea lui A. Stoia în țară, unde timp de trei decenii a desfășurat o impenetrabilă activitate de profesor în Liceul de muzică, de profesor și rector al Conservatorului „G. Erecu”, de director al Filarmonicii „Moldova”, de președinte al Filialei Iași a Uniunii compozitorilor.

Fie călăuză, A. Stoia realizează în Focșani un ansamblu coral reînscăpă care se întâlnește cu regularitate în orice spațiu micșinat concordanțelor, și care prin călăuzirea sa ocupă locul său în pe țară și concertează în postul de radio București. Ajuns într-un creșterea muzicală cu trecutul, ca fapt, Achim Stoia se impune prin profesionalism și prin creșterea dramatică, devenind unul din factorii dinamizării și vieții muzicale țipare până în zilele noastre ale vieții. Spirit activ, A. Stoia este gârlă de la cîrmă activităților educativ-muzicale din oraș și din județ, prin susținerea unor concerte-lectii, a

Achim Stoia

unor conferințe, emisiuni radiofonice, prin participarea în jurii etc.

Pe planul creației A. Stoia învase distins încă din 1938 cu premiul de compoziție „G. Erecu”, iar 14 ani mai târziu, în 1952 cu Premiul de Stat.

Muzică vocal-simfonică, muzică de balet, muzică simfonică, muzică de cameră, muzică corală, muzică vocală, își dau domeniul în care A. Stoia s-a exprimat într-un mod cu totul personal, într-un stil de neconfundat.

Cele 6 suite simfonice și „Rapsodia moldovenească” au devenit de mult și vor rămâne permanent în repertoriul orchestrelor din țară și din străinătate.

Domeniul în care a excelențat A. Stoia, a fost muzica corală. Cele peste 100 de lucrări pe care și le-a găsit reprezentă o mare varietate de lucrări de înălțime artistică și de înălțime de creație artistică de amatori până la marile lucrări ale marilor formații profesionale. Legătura permanentă cu chœurul popular le face atractive prin simplitate și, în același timp, A. Stoia în țară încredințare prin moduri de exprimare, fapt pentru care sunt atât de îndrăgite de formațiile corale. Cu gândul de a fi reînscăpă trăsăturile esențiale ale personalității lui A. Stoia, credem că aici un gest de valorificare sau de aducere aminte nu va putea vorbi de ajuns despre ceea ce a reprezentat el în muzica populară.

I. PAVALACHE,

dirijorul Corului „Gavril Musicescu” al Filarmonicii „Moldova” din Iași

Focșani '78

ORAȘUL NOSTRU

De la o zi la alta, orașul Unirii capătă o nouă înfățișare. Luat în ansamblu, el a devenit un mare șantier. Dispar cartierele vechi, străzile înguste și întortocheate, iar în locul lor apar blocuri zvelte și bulevarde largi, fabrici moderne, supermagazine, adevărate coloane ale infinitului.

Dughenele din centru, străzile și îngheșunile unde în altele, sint reținute acum doar de memoria păluculei.

Fascinați de procesul accelerat al acestor transformări edilitare și minnați de curiozitatea de a cunoaște cât de cît ritmul și dimensiunile lor reale, i-am luat un interviu tovarășului Petru Zmeu, arhitectul-șef al municipiului nostru.

— **Sinteți focșănean ?**

— Da. Însă am plecat demult. M-am întors în 1968, după terminarea facultății.

— **Ce înseamnă sistematizarea unui oraș ?**

— Organizarea lui științifică, astfel încât să ofere cele mai bune condiții de viață și de muncă, în pas cu creșterea continuă a populației.

— **E o treabă ușoară ?**

— Niciodată. Mai ales în condițiile orașului nostru, aşezare seculară, ridicată la voia întâmplării.

— **Cu ce greutăți vă confrunțați ?**

— Cu cele ridicate de vechea rețea de canalizare și linii electrice, la care se adaugă aprovizionarea cu apă a zonei industriale.

— **Mulți focșăneni au trăit până acum în căsuțe, multe dintre ele de tip rural. Ce avantaje creează blocul ?**

— În primul rând, oferă un confort sporit. Pe de altă parte, verticalitatea face față creșterii con-

tinue a densității populației urbane.

— **Din păcate, blocurile de la noi seamănă cu cele din alte orașe. De ce ?**

— Datorită ritmului foarte alert de construcție, s-a mers către ideea creării de proiecte-tip pentru scoli cu 16—29—34 de clase, pentru cinematografe cu 400, 600, 800 de locuri etc. Trebuie înțeles că tipizarea nu e o problemă de rutină. Tipizarea presupune foarte multă inteligență. Punerea ei în practică este strict condiționată de modul în care se clădește. Răspunsul la tipizare îl constituie șantierele de montaj.

Scopul unui șantier este de a monta, nu de a construi. Există tendința nu de a avea un șantier de construcție, ci de montaj.

Este o condiție sintă qua non a unei intense sistematizări urbane.

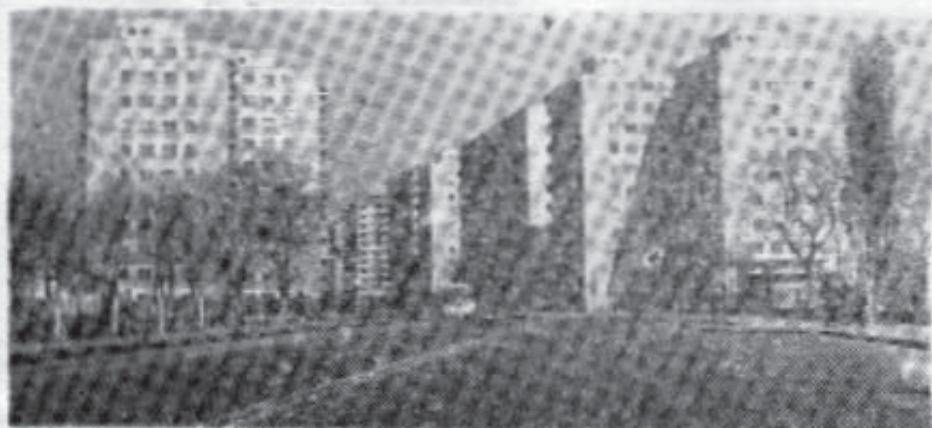
— **Pot fi folosite și elementele de arhitectură locală ?**

— La noi nu există așa ceva, decât în Dobrogea, Oltenia (renumițele case) și în nordul Moldovei, în Bucovina. Dacă încorporarea în fațadele clădirilor a unor motive care să sugereze un străgure sau a unei forme de casă de la Soveja înseamnă specific vranceanesc, atunci putem admite ideea existenței lui. Repet: nu se poate vorbi de trăsături caracteristice, lesite din comun în arhitectura veche a Vrancei.

— **Cu ce se va înnoi orașul nostru în 1978 ?**

— Cu numeroase construcții pe bulevardul Unirii, în zona centrală, în cartierul Bahne. În total, se vor realiza peste 3600 de apartamente.

Interviu propus de:
Gabriela MOISE,
Zorela SOCOL,
și **Clement SATALA**
clasa a XII-a B

Bulevardul
Unirii

2050

Un document inedit privind istoria României la Muzeul din Barcelona

Cu ocazia vizitării Muzeului oraşului Barcelona în martie 1974, într-una din sălile acestei instituţii am găsit un tablou intitulat „CONSULATELE ORAŞULUI BARCELONA ÎN MEDITERANA”, care cuprinde şi consulatele de la Marea Neagră, respectiv din Muntenia de astăzi, în dreptul căreia se găseşte stema cu un leu (şi nu vulturul cu crucea în cioc, stema de mai târziu) şi deasupra stemei scrie „RUMANIA” şi nu Valachia.

Cartea poştală cuprinzând acest tablou poartă numărul 7 şi este intitulată „HARTA MEDITERANEI CU CONSULATELE ORAŞULUI BARCELONA ÎN TIMPUL EVULUI MEDIU”. Această hartă se găseşte de asemenea în catalogul muzeului.

Cerind precizări de la ghidul sălii la ce secol se referă harta, mi-a răspuns că la secolul al XII-lea. Înapoiat la Bucureşti, am cerut lămuriri în scris privind secolul, eventual anul, la care se referă această hartă, lămurire pe care nu am primit-o încă, urmînd să revin în acest sens la direcţia Muzeului din Barcelona.

Stema cu leul ne poate sugera originea actualei monede „LEU”.

Partea de hartă privind ţara noastră cuprinde câteva greşeli cartografice interesante: Oltul izvorăşte din Moldova aproape de Bistriţa şi curge pe la sud de Carpaţi, care în această porţiune sînt „împinşi spre nord” pînă la valea Oltului, iar la sud se îndreaptă şi se varsă „corect” în Dunăre. Interesant ca detaliu este că estul Oltului de la Baraolt figurează corect, deşi se găseşte la sud de Carpaţi. Munţii Măcinului nu figurează pe hartă, în schimb în sudul Dobrogei figurează munţi, în continuarea Balcanilor.

Dr. A. D. PETRESCU,
fost elev al Liceului „Unirea”

Notă red.

Propunem Academiei Republicii Socialiste România şi Institutului de Istorie „Nicolae Iorga” din Bucureşti să trimită o delegaţie de specialişti la Muzeul din Barcelona pentru a elucida această problemă de mare importanţă istorică.

CARNETUL CU AMINTIRI

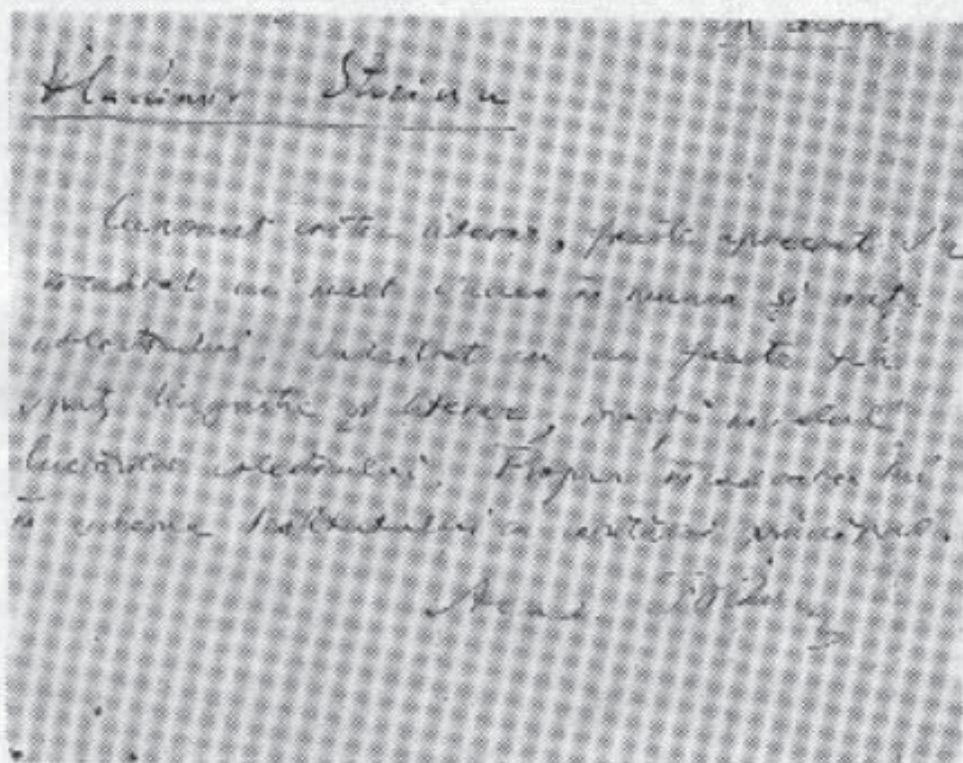
Puțin dintre marii profesori universitari din trecut au exercitat o influență așa de mare asupra tineretului studios ca Tudor Vianu, cunoscut încă de mare a ajunge student, din cărțile tipărite, mai ales în deceniul al patrulea, deci înainte de 1940. Este adevărat că opera lui s-a îmbogățit mult, esențial, în ultimul sfert de secol al vieții sale, prea scurte; am fost astăzi martorii apariției succesive a Artei prozatorilor români (1941), care inițial a fost un curs universitar, audiat de noi în primul ani de studenție; apoi, Istoria literaturii române (împreună cu Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu, 1944), și mai târziu, la mare distanță: Probleme de stil și artă literară (1955), Literatură română și literatură universală (1957), Schiller (1960) și, cu un bilanț strălucit al muncii sale literare și științifice, volumele masive de sinteze: Studii de literatură română (1962), Studii de literatură universală (1963), Studii de stilistică, volum întocmit de Vianu pentru tipar, apărut însă postum, în 1958; ultima lui carte, tot un curs la origine, a fost Arhizi, poet al omului, — în care Cântarea omului e analizată din perspectiva literaturii universale. Am dăruit oierii scrierii, manuscrisul ei rămânând la mine (după ce a fost bătut la mașină), căci de mulți ani lucrăm sub conducerea lui Vianu la Dicționarul limbii poetice a lui Eminescu, lucrare amplă, inițială și condusă de profesorul nostru, care n-a apucat însă s-o mai vadă tipărită, căci ea a apărut abia în 1958, la un deceniu și mai bine de la începerea călogerilor de material, de lișe pentru acest Dicționar.

Astfel, în mai bine de un deceniu, cit am lucrat direct cu Tudor Vianu în Secția de limbă, literatură și stilistică a Institutului de lingvistică, din 1952 până la dispariția lui în 1964, am învățat, am auzit și am văzut altele în cercul nostru de cercetători, condus de eminentul profesor, închi muncă, gândirea și aspirațiile noastre au primit marea îndebelă a științei, umanismului și sensibilității sale, care au filtrat și sintetizat marile adevăruri și căutări ale literaturii, filologiei, esteticii și stilisticii; ei ni le-a transmis, la cursuri, în conferințele, analizele și discuțiile foarte multe, legate de munca în comun la Universitate și la Institutul de lingvistică. Alți, prin 1953-54, Tudor Vianu era, cu tot prestigiul său recunoscut de profesor universitar, redactor simplu la Dicționarul limbii literare (în 4 volume,) după ce munca noastră la marea dicționar-tesaur, în continuarea redacției lui Pușcăriu, a fost anulată prin intervenția brutală a lui Traian Șevciucescu, președinte al Academiei, într-o noapte de pamiță în august 1952 (după care T. Vianu mi-a trimis o scrisoare plină de tristețe, acasă în Ardeal, unde mă aflam în vacanță). Păstrez și azi lișele de dicționar redactate de el la corespunzătoare, corespondent, corespondentă, coră; cu ptol. E. Popu, farmam roși trei un mic colectiv de redactori. În acest timp, vechea preocupare în legătură cu limba scriitorilor, cum se cunoșc mai ales din Arta prozatorilor..., s-au accentuat, s-au extins. Ceea ce nu se spune în biografia lui Vianu, dar se revine reținut ca fapt esențial, decisiv pentru studiile ultimilor săi ani, e orientarea lingvistică în judecata valorilor literare, a fenomenului creator, cu aplicarea la opera lui Eminescu, Bălcescu, Odobescu, Caragiale, Arghezi, Sadoveanu, Geo Bogza, — urmare, desigur a muncii la Dicționarul limbii literare, la acela al limbii lui Eminescu. Analiza aspectelor expresivității limbii scriitorilor, după această etapă de redactor, capătă adincime și un suport filologic mai riguros, cum se poate vedea din

TUDOR VIANU

studiile lui Vianu asupra limbii lui Eminescu, Bălcescu, Odobescu — mai ales în clasicul context, subtil comentat, al „epitetului eminescian” și în „expresia juvenilului la Eminescu”.

Am însoțit adesea pe Vianu în drumurile lui de la Facultate acasă, sau prin trunchiurile albi ale parcului Herăstrău la întâlniri cu Vl. Streinu; — am asistat regulat, ca secretar al Sectorului de limbă literară, la discuțiile de miercuri la prânz pe marginea fișelor la dicționarul Eminescu. Observațiile fine, controversale, sugestiile strălucite de imensul material lexical și stilistic (peste 70 050 de fișe adunate și adnotate de redactorii primei faze: I. Crețu, Vl. Streinu, Ș. Cioculescu, I. Dumitrescu, subsemnatul) deschiderea celor unor investigații filologice și estetice neobișnuite, concretizate în analizele apărute apoi asupra limbajului eminescian, dar și în registrul vast al rectificărilor de text, mai puțin în ediția academică Perpessicius, multe de tot în ediția veche, Scurtu, a prozei Florea Șuteu și E. Simion făcând apoi o nouă ediție, corectă, înaltă de celelalte actuale din vol. VII al Operei lui Eminescu, recent apărut). Acolo, în discuțiile lingvistico-literare, continuate apoi, după ora 14, la cafetăria Nestor, unde Vianu ne poartă la o cafea, se putea înțelege mai bine „funcția tranzitivă și cea reflexivă” a cuvântului, ideea că „cine scrie sau vorbește exprimă un conținut logic, dar și afectiv, se și exprimă deci” — cum spunea Vianu în „Arta prozatorilor români”. Dar cu câte întâlniri personale, unice, nu erau agrementate aceste discuții: Vianu iussu secretarului lui Macedonski, locuise în ținerete la aceeași casă cu Coșbuc, pe Calea Plevnei, cunoșcuse în împrejurări și în manifestări foarte diverse pe Iorga, Slavici, Arghezi, Galaction. Prietenia lui cu Ion Barbu, cu Camil Petrescu, L. Rebreanu, Lovinescu, Blaga, Perpessicius a rămas constantă și fertilă, cu un respect reciproc, adânc, vizibil și în numeroasele pagini consacrate de el marilor noștri scriitori. „Că pierdere imensă pentru țara prin absența literară a lui Maiorescu, Rebreanu, Blaga, Pârvan, Arghezi! Ei se vor întoarce însă în librării și manuale mai glorioși încă” — ne spunea Vianu prin 1954, acum un timp de veac; ceea ce s-a și întâmplat apoi. A fost un om al adevărului, al omni-

CARNETUL CU AMINTIRI

Prieteniului Gh. Bulgar
cu afecțiune și prietenie
I. III. 1958

Tudor
Vianu

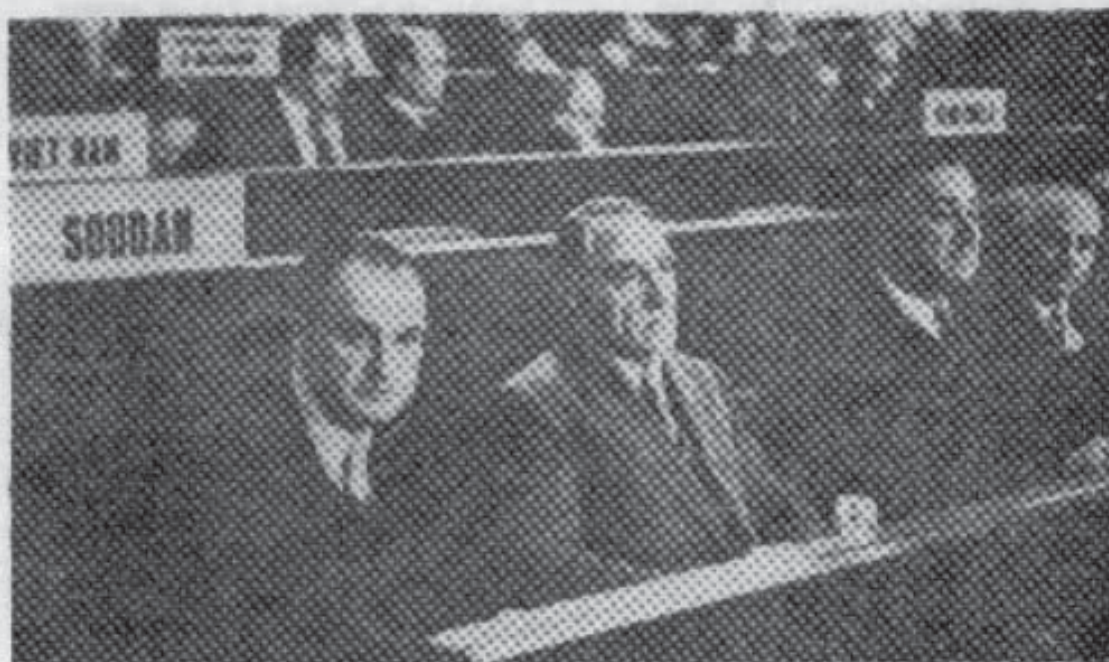
Tudor
Vianu

ei, al frumosului, — un interpret și un apărător al valorilor umnicești, gânditor și poet, cu harul cuvintului și cu măsura judecăților care rămân mereu perennius, mai tari decât orama statuiilor. Din vastele lui lecturi și meditații cu opări nu numai Estetica, studiile de istorie literară și de etimologie, ci și poeziile (adunate în volum de prietenul Emil Manu, prin 1957), și Dicționarul de aforisme comentate la care se reține că ceva din imensul orizont al gândirii și sensibilității lui Vianu.

Când Tudor Vianu avea să împlinească 60 de ani, în decembrie 1957, un grup de elevi și prieteni ai săi cu hotărâre să publicăm — în bună tradiție a culturii noastre — un volum omagial la care s-au înscris colaboratorii de prestigiu. Redactorii lui: Valentin Lișan, Emil Manu, Gh. Bulgar, lucrând sub egida Societății de Științe Filologice (Academia și Universitatea nu prevăzuseră un asemenea omagiu). Materialul s-a adunat repede, peste 500 de pagini dactilografiate, s-a dat apoi la tipar, dar curând s-au ridicat mari obiecții de autoritate: era o manifestare a cultului personalității, deci volumul trebuia restrăcut: numai 2—3 articole despre Vianu, restul articole despre literatura română și universală, ca un volum de studii al Societății științifice. Dar nici așa volumul nu a mai apărut, deși fusese tipărit și broșat: un exemplar cu mențiunea: „Pentru S.D.” (— bun de difuzat), purtând data: 27 VIII 1958, se află totuși în arhiva mea. Colaboratori ai volumului aceastuia: M. Ralea, Omagiu lui Tudor Vianu; E. Parv, T. Vianu — profesorul; Al. Dima, Arta ca formă a muzicii în concepția lui T. Vianu; Bibliografia operei lui T. Vianu (preschimbată, dar făcută de Emil Manu). Semnează studii și articole: Al. Bulăci, I. Brăescu, Gh. Bulgar, N.

CORRESPONDENT, — correspondentul
 adn. presimțitor, — salariu correspondent
 ca prima muncă, — trăgându-se
 2. Care într-o vreme correspondent cu cinema
 și literatură correspondent = membru al unei
asociații științifice care deține un
de lucru de trăgându-se ca membru
actor.

CARNETUL CU AMINTIRI

T. Vianu, I. Jordan, M. Halea și Athanase Joja
la a X-a Conferință Generală U.N.E.S.C.O. (Paris, 1963)

Condrescu, Pimen Constantinescu, Ovidiu Drimba, Tina Faron, Aram Franchis, Marla Gabriela, Iorgu Jordan, Mihail Ișbănescu, Valentin Lipatti, Emil Manu, Aurel Martin, G. C. Nicolescu, M. Navicov, Perpessicius, Al. Philippide, Al. Pira, Al. Rosetti, Dan Simonescu. Profesorul Vianu a fost foarte mișcat când a văzut goia volimului, dar ei a fost puternic afectat că nu s-a putut diluza. Asta era acum exact 20 de ani! Mai târziu, când l-am vizitat de mai multe ori acasă, ducându-i lișele noi la Dicționarul Eminescu pentru revizii, Vianu a scos adăul din sertar manuscrisul lui tramos al Epitetului eminescian și dându-mi-l, zise cu tristețe:

— Ține-l, domnule Bulgar, ca amintire a colaborării noastre cordiale, pentru cănd nu voi mai fi...

Cine și-ar fi închipuit atunci că peste câțiva ani Vianu nu va mai fi printre noi, îndrumător, dascăl, maestru?

Din păcate, ultimii săi ani au fost lipsiți de tihnă și satisfacțiile la care avea dreptul; nici conducerea Academiei, nici familia n-au știut să-i menajeze, nepreluându-i cu adevărat munca, talentul, opera. După primul infarct, îi vedeam adesea rădănit în biroul lui de la Biblioteca Academiei, lălmăind (ceea ce-i era absolut interzis), cu crucea de căleu, gânditor, melancolic, prezumțând parcă un silțit preinatur. După ce evocase la o întrunire a noastră de lauză conflictul eteic dintre Iorgu și Arghezi, apoi tensiunea lui Redreanu în așteptarea reacțiilor critice la carticija romană lui Ion, în toamna lui 1923, — Vianu tipărise atunci o primă recenzie foarte pozitivă la Ion —, l-am spus profesorului că toți așteptăm de la el și un volum de amintiri literare cu ceea ce el știa, și nimeni altul ca el... — Dar mă credeți, dragă, așa de bătrân? Căsușă amintirilor, — ultima țară a lucrării mele —, n-a venit încă!

Ea în primăvara timpurie a lui 1964, îndoit după norinsele dezbaterei ale Plenarei din aprilie, Vianu continua să lucreze, mai încet totuși, să citească lișele de redactare a Dicționarului Eminescu, continua să viseze, să viseze, ad auzire în tăcere, mai mult în singurătate...

S-a stins atunci, prematur, după un nou infarct cardiac, la 21 mai 1964...

Gheorghe BULGAR

CULTIVAREA LIMBII

Ortografie și pronunțare

Prin **Indreptarul** ortografic, ortopic și de punctuație, ajuns la a III-a ediție, în 1971 și cu un nou tiraj, în 1977, se pare că am avea norme ortografice și ortopice unanim acceptate, reflectând, mai mult sau mai puțin, direcțiile spre care se îndreaptă limba „în continuă evoluție”. Zic „se pare”, fiindcă o cercetare atentă a scrisului de azi ne arată că nu întotdeauna **Indreptarul...** dovedește facilitatea și capacitatea adaptării. Despre unele inconsecvențe privind lexicul s-a ocupat colegul Th. Hristea (vezi „România literară”, X, nr. 45, din 10.XI.1977, p. 11).

În majoritatea cazurilor, ortografia limbii române este riguros fonetică (și fonologică!) în sensul că există un număr de conștante relative la raportul general dintre sunete și sensuri formulate în anumite reguli fonetico-grafice de care trebuie să ținem seamă în vorbire și (mai ales) în scriere. Cu unele excepții, ortografia noastră formează un sistem, desigur complex, dar destul de coerent pentru a înlesni pronunțarea și scrierea corectă, pe baza unor reguli practice, ușor de reținut.

În ciuda acestei coerențe, ortografia noastră conține, totuși, un anumit număr de „contradicții interne”, generate nu de sensul cuvintului, ci de originea sa (latină, greacă, românească etc.). Același lucru se întâmplă și cu alte idiomuri (în franceză, de exemplu, scriem *pied*, dar *piédestal* și ne-am putea închipui, cu și ei, de ce *vertèbre* și nu *vertèbro* sau *vertèbre*?). Limba engleză a rezolvat mai ușor problema, în sensul că a admis două sau trei grafii (și pronunțări) pentru același cuvânt. Există și în românește olografe, oscilări în scriere, fără ca să fie (totuși) legitime, de exemplu: *mânăstire*-*minăstire*, *mănușă*-*minusă*, *pină*-*păuă*, *râdic*-*ridic*-*ridic*, *intăi*-*intii*, *paianjen*-*păianjen* etc.

Să fie vorba, care, de un liberalism sau pluralism ortografic? Cert este că, în ciuda unor fantezii grafice, sistemul nostru ortografic are,

CULTIVAREA LIMBII

azi, o formă instituționalizată și exercită asupra oamenilor de cultură o mare influență spre rigoare și corectitudine. În același timp, nu-i mai puțin adevărat că accesul larg în cultură, în zilele noastre, este strâns legat de limba scrisă și că aceasta din urmă are un rol foarte important în acțiunea de normare în scris, mai mult decât în exprimare orală.

Totuși, există cazuri unde putem să ne găsim în încurcătură, mai ales când e vorba de predare. Apar în scris, azi, contradicții între scriere și pronunțare, deși Indreptarul le-a legiferat de mult (probabil că, pentru unele din ele vor fi admise olografele). Iată câteva:

1) Totuși am fost incredințați că filozof se va scrie cu z, așa cum se pronunță în românește și în alte limbi (franceza, germana etc.). La origine, un cuvânt din greaca veche, avea un s intervocalic, dar care, ca și în alte neologisme din aceeași limbă, s-a scris, așa cum s-a pronunțat, cu z (ex. analiză, bază, fizică etc.). Cum se scrie însă, azi, chiar și în tratatele academice? Citim, pretutindeni, filosof, filosofie, a filosofa etc., cu ș, deși se pronunță z. Recrudescența etimologiei? În orice caz, fără a taxa fenomenul ca o greșală, ar trebui ca Indreptarul să admită unele olografe. Dicționarul explicativ al limbii române notează forma aceasta ca „variantă”, pe care n-ar trebui s-o considerăm „aberrantă” în raport cu forma decretată, cum socotește Th. Hristea, de vreme ce tinde spre uzul general sau cvasigeneral, în scriere.

2) În evidentă contradicție cu normele, apare și forma sunt alături de sint. N-aș putea zice că s-a generalizat și pronunția sunt, dar romanul contemporan a adoptat (sau readoptat!) aproape pretutindeni, forma impusă de latiniști (sunt). Care nu e un caz de influență a grafiei asupra pronunțării?

3) Ni se spune că e normal să păstrăm sufixul -eală după ș. Cu alte cuvinte, trebuie să scriem greșală, deși marea majoritate pronunță greșală. Faptul ne apare și mai contradictoriu, când trebuie să scriem sufixul -eam după ș și j (scriem maramureșean, crișean, clujean, deși mulți pronunță maramureșan, cri-

șan, clujean; am citit, în presa centrală, zilele trecute, Călărăși, dar articulist Călărășii!).

4) De când eram elev în școala primară, învățătorul meu m-a învățat că pluralul lui zero e zeruri, așa cum dealtfel se pronunță aproape general. Totuși Indreptarul ne obligă la pronunțarea zerouri. E drept că forma a început „să prindă” pentru radio, al cărui plural e radiouri, dar nu-i mai puțin adevărat că pronunțarea dificilă obligă pe mulți la sintagma aparate de radio pentru a explica pluralul. Într-un caz apropiat de acesta, vorbitorul recurge la contragerea hiatului și, deși ni se recomandă, de exemplu, reziduu (pronunțat -du-u) cu pluralul reziduuri, auzim pronunțarea cu un singur u (logica „minimumul de efort”?).

5) Și acum un fapt de grafie. Citim în Indreptar, la pag. 80: „Apostroful marchează absența accidentală în rostire a unor sunete (Las'pe mine, Un'te duci? Da'cine sînteți voi? Oda!, Pia!). Poate ar fi trebuit să se menționeze că această „absență accidentală” este specifică limbii vorbite (sau celei scrise, când „copiază” limba vorbită). Mai interesant ni se pare faptul că în româna actuală, apostroful este utilizat din ce în ce mai des, alți în scris și în vorbire. E vorba de două fapte importante: a) scrierea numeralelor de tipul '48 (=1848), '77 (=1877), '44 (=1944), '78 (=1978) etc., după cum găseam, în presa centrală: „calendarul anilor '78-'80 (vezi Scnteia, 26.III.1978, p. 5); b) omisiunea articolului hotărît enclitic al cărui rol (grafic) îl ia apostroful (de ex., în același ziar, citim: „Eu is stăpînu' aici... meșteru'..., omu'”). Contrar normelor, tendința de evitare a apostrofului generează grafii ca pin-la zece, da-l costă etc. Forme hipocorectice?

În numerele următoare, vom continua cercetarea limbajului actual. Din cele arătate pînă acum, apare limpede că folosirea unui limbaj cu caracter normativ, presupune adaptarea sistemului grafic la sistemul lexical, fonetic, ortoepic și gramatical al limbii, în neîntreruptă evoluție.

dr. Gh. POABELUNGI,
Universitatea din București

CULTIVAREA LIMBII

**„Cinstire
srierii
și rostirii
corecte
românești“*)**

*) este tema emisiunii „edă limbii române”, pe care RADIO-DIFUZIUNEA ROMÂNĂ a reserai-o la Licitul „Unirea”. A fost transmisă pe programele I și II, la 11 și 13 martie 1978.

Redactor : prof. George MIREA.
Colaborator : George STĂNESCU.

Prof. George MIREA : Pornind de la cerințele actuale ale învățământului și de la imperati-vele unei munci organizate definite prin ceea ce se numește frecvent FRONT COMUN în acțiunea de însușire de către toți elevii a normelor limbii române literare, ne-am adresat mai întâi tovarășului prof. Neculai Chifan, directorul liceului.

Prof. Neculai CHIFAN : Printre obiectivele majore urmărite de colectivul didactic de la Liceul centenar „Unirea”, figurează la un loc de cinste și cultivarea limbii române. Folosirea corectă a limbii române în relațiile dintre oameni reprezintă o cerință fundamentală pentru fiecare cetățean, o formă de manifestare a unui fiertințe patriotice. Formele de aplicare a acestei cerințe sînt multiple și variate. Mă voi referi în unele dintre ele, folosite de conducerea liceului și de colectivul nostru didactic. În cadrul asis-vențelor la ore, urmărim și forma în care se transmite noi cunoștințe, limbaajul elevilor examinați, dialogul profesor-elev. De calitatea conversației depinde eficiența circulației ideilor.

Prof. George MIREA : Ne-ați putea vorbi de o acțiune mai amplă întreprinsă de conducerea liceului ?

Prof. Neculai CHIFAN : La începutul fiecărui an școlar, conducerea liceului, cu sprijinul profesorii de limba și literatură română, sugere testării elevii din clasele a V-a, a IX-a și a XI-a, în vederea descoperirii eventualelor greșeli de exprimare, după care, în funcție de nivelul fiecărui clase, se stabilesc măsurile corespunzătoare.

Prof. George MIREA : Alte măsuri sau acțiuni întreprinse la nivel de conducere ?

Prof. Neculai CHIFAN : De mai mulți ani, încercăm să realizăm un front comun în amplă și importanta acțiune de cultivare a limbii. În primul rînd, cerem fiecărui profesor, indiferent de specialitatea pe care o predă, ca lecțiile ținute să se facă în cea mai corectă și frumoasă limbă românească, ei constituind un model și din acest punct de vedere. În același timp, profesorii urmăresc exprimarea scrisă și orală a elevilor, sancționînd prompt greșelile grave pe care le constată. Pe asemenea, formarea deprinderilor de folosire corectă a regulilor limbii române literare a constituit și constituie și obiectul unor discuții purtate în cadrul ședințelor de consiliu profesoral, în ședințele catedrelor de specialitate. Un rol important în cultivarea limbii naționale îl joacă și „Revista noastră”, publicație a elevilor Liceului „Unirea”, despre care se vorbii în cuprinsul acestei emisiuni.

Prof. George MIREA : Nu am căutat, cu tot

CULTIVAREA LIMBII

dinadinsul în paginile acestei reviste poezii, prozatori, elevi virtuali scriitori, ci doar ambiția lor de a scrie mai frumos, mai expresiv, dragostea lor pentru limba română, pentru această „avere națională”, așa cum a denumit-o Eminescu.

George STĂNESCU: Am reunit în jurul microfonului un grup restrins care participă la editarea „Revistei noastre”. Prof. Petrache Dima ne-a vorbit despre felul în care revista Liceului „Unirea” contribuie la cultivarea limbii române în rândul elevilor.

Prof. Petrache DIMA: Între altele, vrem să facem din „Revista noastră” un act de cultură. Dorim ca, prin tot ceea ce publicăm în paginile ei, să contribuim și la cultivarea limbii. Intenția aceasta se realizează pe mai multe căi: în primul rând, găzduim la rubrica intitulată chiar **Cultivarea limbii**, articole semnate de specialiști prof. univ. dr. Gh. Bulgăr și conf. univ. dr. Gh. Postelungi; la alte rubrici inserăm materiale datorate unor scriitori deja consacrați. Astfel, oferim elevilor modele de limbă românească curată și frumoasă, chiar în revista lor. Pe de altă parte, crește și exigența față de tot ceea ce noi publicăm în paginile ei.

George STĂNESCU: Vă rugăm să vă referiți la participarea elevilor la activitatea de redactare a revistei.

Prof. Petrache DIMA: Colaboratorii din rândul elevilor depun și ei un efort serios pentru a-și îmbunătăți exprimarea. Deci, este vorba de un serios exercițiu redacțional pe care ei îl efectuează cu folos. Sint de față doi dintre cei mai buni colaboratori ai „Revistei noastre”. Să vedem cum privește ei rolul pe care-l joacă „Revista noastră” în cultivarea limbii.

George STĂNESCU: Una dintre elevele liceului, care participă la editarea revistei, este Gabriela Moise. Spuneți-ne, vă rugăm, ce v-a atras către litera tipărită?

Gabriela MOISE: Orice publicație este un instrument de cultivare a limbii literare. Altfel, ea nu s-ar bucura de atenția și mai ales aprecierea cititorilor. Litera tipărită este un instrument de cultivare a limbii prin însăși menirea sa de a duce lumină și căldură în mințile și inimile oamenilor. Chiar dacă interesul nostru inițial ar fi pornit din curiozitatea față de un lucru făcut de colegii noștri mai mari, această curiozitate a devenit motivul cercetării mai atente a paginilor citite și înțelesului spre însușirea unui limbaj cât mai literar și mai ales cât mai corect, pentru a avea astfel posibilitatea de a duce mai departe stăpâna pe care am primit-o.

(Continuare în pag. 830)

NOUL PROFIL AL ȘCOLII

(Urmare din pag. 814)

- profil mecanică - 72 de locuri (două clase de elevi);
În total, vor funcționa 4 clase a IX-a, cu 144 de locuri.

LA TREAPTA A II-A, CURS SERAL:

- profil matematică mecanică - 72 de locuri;
- profil mecanică - 72 de locuri;

La clasele a X-a și a XII-a, planul de școlarizare existent rămâne în continuare valabil pentru anul școlar 1978-1979 - dar cu profil electrotehnic.

Pe lângă Liceul electrotehnic „Unirea”, va funcționa, în anul școlar 1978-1979, și școala profesională în meseria de conducător mecanic-automobil, cu 180 de locuri (cinci clase de elevi) cu recrutarea teritorială din mai multe județe.

Cu acest plan de școlarizare, Liceul electrotehnic „Unirea” asigură elevilor instruirea teoretică și practică într-o cuprinzătoare gamă de meserii, din care unele pot fi practicate după absolvirea treptei I, altele după absolvirea treptei a doua de liceu sau a școlii profesionale. Totodată, absolvenții vor avea largi posibilități de a urma cursurile unui institut de învățământ tehnic superior.

Pentru elevii liceului, Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor acordă un mare număr de burse. Astfel, în anul școlar 1977-1978, ei au beneficiat de 427 de burse întregi. Există clase de elevi unde numărul burselor ajunge până la 25.

Pentru instruirea practică a elevilor și pentru crearea unor condiții cât mai bune pentru învățătura sînt prevăzute în anii următori (începînd cu anul 1979) construirea de ateliere și laboratoare moderne utilate cu echipament corespunzător, construirea unei cantine cu o capacitate de 1500 locuri, a două blocuri pentru internat cu 600 locuri etc.

CULTIVAREA LIMBII

(Urmare din pag. 829)

George STĂNESCU: Considerați că revista este utilă doar prin informațiile pe care le oferă cititorilor?

Gabriela MOISE: „Revista noastră” ne oferă, în afară de un larg cimp informațional, un exemplu de folosire corectă a limbii literare, conținând o veche tradiție pe care paginile sale o cințesc, o amintesc, ea tinzând să se înscrie printre actele de cultură semnificative pentru activitatea literară a elevilor, devenind astfel reprezentativă pentru viața spirituală a orașului Focșani și a județului Vrancea. Ne-am întâlnit în paginile „Revistei noastre” cu personalități ale culturii românești. Și aceasta a constituit un stimulente, un îndeamn la exigență, la autoexigență.

George STĂNESCU: Clement Satala, ce înțelegeți prin rolul formaliv al revistei?

Clement SATALA, clasa a XII-a B: O discuție despre caracterul formativ al unei publicații, mai ales al unei de tipul „Revistei noastre”, care se adresează în primul rând tinerilor cititori trebuie să stea sub semnul dictonului lui Gh. Șincai: „Cultura înseamnă și cultivarea limbii”. De aceea este binevenită includerea în paginile revistei a rubricii intitulată „Cultivarea limbii”. Fără îndoială că această rubrică depășește caracterul pur informațional. Ea contribuie, trebuie să contribuie la educarea tinerilor în spiritul unei exprimări corecte.

Într-unul din numerele „Revistei noastre”, era un citat din Victor Hugo: „Limba înzintează datorită mărețului majestuos al marilor scriitori”. Venea apoi ca o completare un citat din Tudor Vianu: „Este sigur că românii vorbesc și mai ales scriu altfel, mai bine, mai frumos, mai chibzuit, după Eminescu, decât au făcut-o înaintea lui”. Există aici o foarte mare doză de adevăr. Avem marea șansă de a colabora la „Revista noastră”, de a fi beneficiarii direcți ai acestei publicații, care se vrea mai mult decât școlărească.

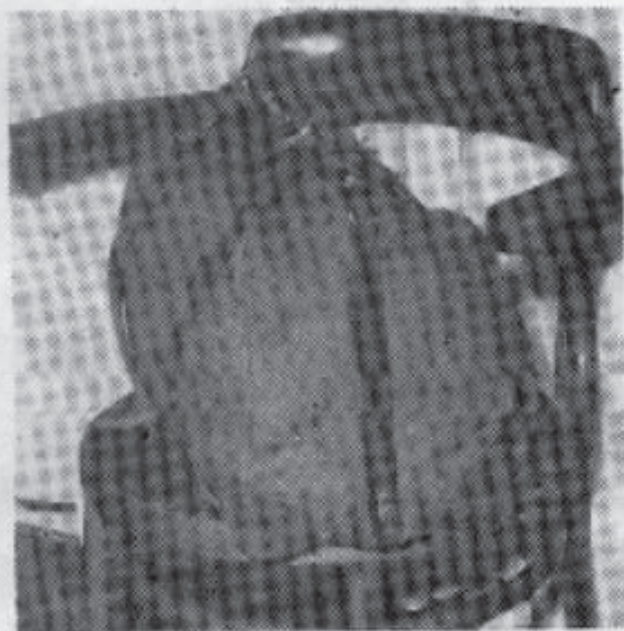
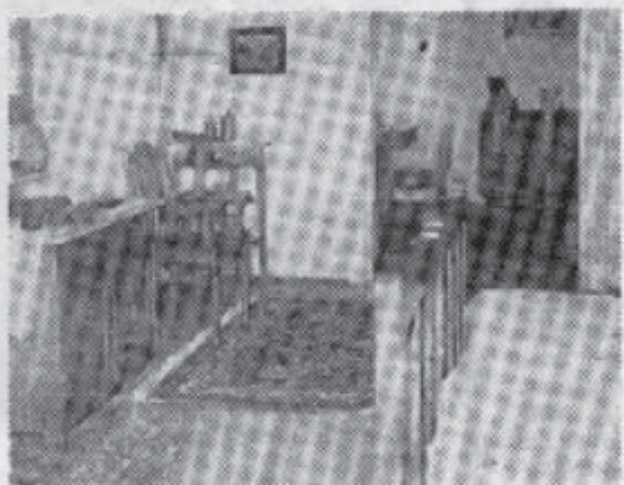
George STĂNESCU: În ce măsură, colaborarea la revista vă stimulează în activitatea dvs. școlară?

Clement SATALA: Fiecare nouă colaborare înseamnă o piatră de încercare, o măsură a potențialului nostru. Fiecare nou număr al revistei este o luptă cu noi înșine, o luptă de auto-depășire, căci de fapt ce rost are ea dacă nu a-cela de dezvoltare a dragostei pentru frumos? Iar această dragoste trebuie dovedită și prin exprimarea îngrijită. În sufletul fiecăruia dintre noi trebuie să-și găsească ecou îndemnul sado-venian: „Tindeți către un vocabular și un stil care să pună în valoare tot ce e frumos, precis și simplu în limba noastră”.

(Va urma)

*„Cinstire
srierii
și rostirii
corecte
românești”*

(Urmare din pag. 8)

Mișura ARGHEZI: În anii 1918—1919, tata fost închis la Văcărești, vizavi de nol. Stînd al ei se uita cîteodată pe fereștriuca celulei, pentru a privi culmea de deal din fața temniței, poziție care avea o perspectivă foarte frumoasă. În cîmpărire, se vedea orașul. Locuința lui se afla atunci în centrul Capitalei, pe un bulevard care astăzi se cheamă Gh. Gheorghiu-Dej, la nr. 12 — acum — 62. Acolo este și o placă memorială. Vreme a fost și sediul redacției „Biletelor de pîagal”. În această casă, care era destul de înaltă și necesară, dar într-o poziție centrală, nu se putea sta, fiindcă chiria ajunsese exorbitantă. În timpul scriilor, care se încorpătau să trăiască numai din scris, îi era greu să plătească în centru. Cînd trecerea anilor s-a hotărît să-și înjghebeze pentru noi, care de-abia ne născusem, o casă într-un cartier retras — ales de el în vremea detenției la Văcărești —, poziție care-l scutea de o mulțime de cheltuieli, dar care era și mai aproape de închisoare...

Această casă a început să fie construită pe anul 1930 și a crescut încetul cu încetul, pentru că nu avea bani suficienți ca s-o clădească odată. Și-atunci, pe măsura cărților edilate și a fondurilor adunate, se mai adăuga o porțiune.

Lenuța PAUN, clasa a XII-a B: Deși el s-a ridicat-o, prefera anumite locuri și un anumit timp pentru a scrie?

Mișura ARGHEZI: Lucra mai mult noaptea pentru că atunci avea mai mult liniște. Zilele avea alte probleme de rezolvat în gospodărie și la gazetele pe care le conducea sau la care lucra.

Apoi, el citea tot ce primea de la tineri. De gîsea o urmă de talent, îi îndemna să persevereze. Pentru el avea puțin timp. Știu de la mamă că tata scria pînă la 5-8 dimineața și dormea apoi la ora 9. Era însă foarte robust și sănătos.

Iubea toată casa și grădina, așa ca un gospodăruț, dar de lucrat lucra noaptea, însă nu prefera anumite încăperi. Unde a fost laboratorul, a se numea „Baroane”. Acolo avea și patul și biroul.

Petrache DIMA: În clădirea mică din curtea noastră am văzut nu atît un muzeu al tiparului, cît un muzeu al uneltelor folosite de gospodarul Arghezi.

Mișura ARGHEZI: În biblioteca tatei — și în varașul Flaviu Sabău este marilor — există multe cărți, care nu țin de literatura beletristică, de tehnică, de invenții și de alte probleme, ci de un scriitor, în general, nu-l interesează: nu se creșcă puil de găină, albinele, cum se plantă și sparanghelul ș.a.m.d. Pe toate le-a citit și plus, avea un spirit tehnic nemăpomenit. Tatăl a făcut numeroase invenții și inovații. Ați văzut clocitoarea din tipografie. După ce-a scos prima serie, noi, copiii, am plîns de jalea puilor și de mama. La început, el voia să facă o formă model, însă a renunțat la această clocitoare. În această fermă, a rămas un fel de gospodărie și lătească: găștele, rațele și găștile care trăiesc viață lungă, pentru că nu le lăia nimeni. Am

vut și o vacă. Toate făceau parte din familie, din atmosfera curții.

Petrache DIMA : Cum se purta cu copiii săi ?

Mișura ARGHEZI : Ne-a iubit foarte mult. Ne-a făcut cea mai frumoasă copilărie. O adevărată poveste minunată. A fost un tată blând. Nici măcar o palmă nu ne-a dat. Ne vorbea frumos. În afara familiei, era, uneori, foarte aspru. Cu noi, nu. Era un om nervos, însă se înfrina în fața noastră. Lecțiile ni le făceam singuri.

Petrache DIMA : Ați putea evoca vreo întâmplare deosebită cu alți confracți de-ai săi ?

Mișura ARGHEZI : Da. De aici, din Mărțișor, de când se mutase, tata nu pleca decît pentru treburile gazetărești, în special. Nu prea se ducea în vizită. Era un ursuz din punctul acesta de vedere. Însă prima pe oricine bătea în toacă sau suna clopotelul la poartă. Veneau tineri, scriitori.

cititori. Unu se întinseasă la vorbă. Tata a și scris un articol „Omul care nu știe să plece”, după care a primit numeroase scrisori de la diverși tași curioși să afle cine l-a supărat mai mult. Vorbea cu toată lumea. Nu-și preocupă timpul. Îi plăceau discuțiile pe care le avea cu Camil Petrescu. Cu Sadoveanu nu era în relații de vizită. Se stimau. Tata nu frecventa cercurile literare. Avea oroare de lucrările astea. El era de părere ca scriitorul să se confrunte singur cu hîrtia, să se instruiască temeinic și să fie permanent nemulțumit de ceea ce face. S-a condus după deviza latină : „Nulla dies sine linea” („Nici o zi fără linie”). La el, n-a existat zi în care să nu scrie. Nu-și lua vacanță niciodată. N-a fost la Sinaia, la Mogoașa. Și cînd mergea cu noi, citeva zile la mare sau la munte, lua condeiul și hîrtia și scria. Odihna și-a găsit-o în munca manuală. Era absolut curat și cînd scria și cînd bătea cuile. Orînd putea să lase ciocanul și să plece în oraș.

În tinerețea lui, a fost în Elveția. Acolo, s-a format așa. El mai știa că aspectul exterior trebuie să fie perfect în orice împrejurare.

Nu trezeam uaoori și cu părinți însoțiți de dîta vișjgandi, pe care îi chină talentul. Tata le citea încercările literare și, dacă nu era nimic

DIALOG LITERAR

de capul lor, le spunea deschis să se lase păgubași. Era foarte sincer.

Petrache DIMA : Dintre scriitori, care îl frecventa mai des ?

Mișura ARGHEZI : George Lesnea. Venea de la Iași. Ai mei țineau mult la el. Dealfel, în biblioteca noastră, sînt foarte multe cărți de-ale sale cu dedicație. Apoi, I.C. Vissarion, un poet tîran de lângă Găești, un autodidact foarte erudit, deștept și spirițuial. Cu N.D. Cocca și Gala Galaction avea relații strînse încă din anii de școală. Acesta din urmă a rămas repetent numai ca să fie în aceeași clasă cu tata. Erau puțini însă cei cărora le spunea pe nume sau pe care îi tutuia. Și asta nu dintr-o falsă politețe.

Mișura /

„Hotă
pă

de

Valeria BURIC, clasa a XII-a, Liceul pedagogic din Forșani : În ce relații a fost cu Ion Barbu ?

Mișura ARGHEZI : S-au scris multe, s-au spus multe. Au fost într-o polemică aprinsă. Cu toate acestea, tata l-a stînat pe Ion Barbu.

Petrache DIMA : Într-o convorbire pe care am avut-o în septembrie anul trecut, prof. Gerda Barbilian arăta că, după publicarea articolului „Poetica domnului Arghezi”, soții Barbilian v-au făcut o vizită.

Mișura ARGHEZI : Da. Tata a polemizat cu mulți scriitori, dar asta nu împietea asupra respectului pe care îi-l purta. Opinia asupra unui lucru nu trebuie să strice o prietenie sau o stimă.

Valeria BURIC : Îi afecta faptul că nu era întotdeauna apreciat ?

Mișura ARGHEZI : Tata nu scria pentru el, ci pentru oamenii care aveau o anumită inteligență și, deci, capacitatea de a-l înțelege. Dacă alții nu pricepeau ceea ce el a vrut să spună, asta nu-l supăra, ci-l amuza. Nu se supăra nici atunci cînd alții foloseau expresii mai dure.

Perioada 1947—1954 a fost foarte grea pentru tata.

Petrache DIMA: După ce Sorin Toma a publicat articolul „Putrefacția poeziei sau poezia putrefacției”...

Mișura ARGHEZI: Exact. Atunci nu realizăm ce înscarnă să fie un om — hai să-i zicem — ostracizat. Nu mai era publicat nicăieri. Ion Dodu Bălan mi-a povestit într-o zi că, în vremea studenției sale, prin anii 1952—1953, a fost arestat fiindcă la el s-au găsit niște cărți de-ale lui Arghezi. Dar tata a rezistat. Noi trăiam aici, în Mârțșor. Bani nu prea aveam. Din când în când, Editura „Cartea rusă” îi dădea să facă niște stiliștri, fără ca numele lui să apară undeva. În 1952, i s-au publicat traduceri din Krilov. Eu și frazele meu vindeam fructe pe piață. Mai aveam și vreo șapte capre. Așa au trecut anii aceia.

Îi vizitau atunci doar câțiva prieteni. S-au găsit și oameni cu munci de răspundere, care l-au

ARGHEZI:

„Înțelegerea de a publica într-un mumentul «Baroane» a fost luată întreaga familie!”

ajutat cu alimente, cu lemne de foc, cu medicamente, fiindcă tata era foarte bolnav. Viața noastră de familie și-a urmat însă drumul ei normal.

Încet-încet, a fost reabilitat. În 1954, a apărut „Prisaca”, în 1955, a scos „Pagini din trecut” și „1907”. Tot atunci, a fost sărbătorit și decorat cu ocazia împlinirii a 75 de ani de viață. În 1956, a fost ales membru activ al Academiei Române. În anul următor i s-a decernat Premiul de Stat, iar mai târziu a fost distins cu înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste.

În noua situație, o serie de înși au venit bucur să se reîmprietenească cu tata. El a fost amabil cu ei, dar rezervat. Și acest val a trecut. Au continuat să ne calce pragul tot cei care au avut curajul să vină și în momentele de grea cumpănă.

Când îl întrebam de ce nu mergeam în vizită, el ne răspundea: „Îi mai bine acasă”.

Lenuța PAUN: Am înțeles că nu participă la ședințele cenaclurilor literare. Totuși cui citea ceea ce scria?

Mișura ARGHEZI: În general, confrăților săi nu le citea ceea ce crea. Însă, ca să se verifice, câteodată, ne aduna în jurul lui și ne citea. Și când vedea că ne plictisim, nu mai dădea materialul la publicat.

Margareta BAHAMAT: clasa a XII-a A : Poetul și omul Arghezi era tot așa de exigent și cu semenii săi? Îi iubea, avea încredere în ei? Mă gândesc la „Florile de mușcal”.

Mișura ARGHEZI: Vă referiți la peisajul uman care este acolo. Era foarte exigent cu el însuși, dar cerea același lucru și de la cei din jur. El era un om foarte punctual. Dacă promitea că se duce într-un loc sau că scrie pentru a doua zi la ora cufare, nu exista să întârzie.

Volumul „Florile de mușcal” (1931) transfigurează artistic o lume cunoscută de el în închisoarea Văcărești, o lume, de multe ori, năpăstuită. Tata, deși nu a fost membru al P.C.R., deci un militant revoluționar, a realizat opere care au constituit un imbold pentru oamenii necăjiți, pentru un mai bine în țara noastră.

Margareta BAHAMAT: Cum reacționa?

Mișura ARGHEZI: Foarte spontan. Am să vă povestesc o întâmplare. Odată, a mers la Buțea, unde se ținea „Celebru 702”, cu Radu Beligan în rolul principal. După ce a vizitat tot, directorul Paul Cornea l-a întrebat: „Cum v-a plăcut, maestrul?” Era un cuvânt pe care tata îl detesta...

Petrache DIMA: „În „Balada maestrilor”...

Mișura ARGHEZI: Da. Cu vocea lui calmă — eram de față la această scenă — zice:

„Am să spun cum mi se pare mie. Înainte de declanșarea primului război mondial, am fost mobilizat la jandarmeria orașului. Într-o zi, vine colonelul în inspecție. Noi primisem echipament și eram înarmați până-a dinți. Cercetându-ne, vede pe unul mai țigănos la față și-l întreabă: «Ei, te-ai obișnuit cu materialul de front?» «Să trăiți, dom'le colonel, toate ar fi bune, avem arme, dar n-avem nemți». Habar n-aveam să le manipuleze.

Avem noi utilaje, dar n-avem filme bune”.

A fost o tăcere de moarte. Eu am fugit pe ușă, iar gazdele au început să facă fețe-fețe.

V-am mai spus, era foarte sincer.

Marinela CIUPERCĂ, clasa a XI-a, Liceul pedagogic din Focșani. **Ce părere aveți despre paralela Eminescu—Arghezi?**

Mișura ARGHEZI: Nu știu dacă cunoașteți studiul dedicat de tatăl meu lui Eminescu, bucată aceea frumoașă publicată într-o cărticică...

Petrache DIMA: Este vorba de o conferință ținută la Ateneul Român, în 1944, și apărută sub titlul „M. Eminescu”.

Mișura ARGHEZI: Acolo, el arată că Eminescu e mai mare ca toți. Se fac ușor paralele, dar e foarte greu în același timp să se mențină. Fiecare e cu constelația lui, iar cea a lui Eminescu este foarte sus și strălucește foarte tare.

Margareta BAHAMAT: Admira pe cineva, fără rezerve?

Mișura ARGHEZI: Pe Eminescu. I-au plăcut foarte mult Baudelaire, pe care l-a și tradus în parte, Verlaine, Shakespeare, Goethe și alți mari poeți ai lumii.

Valeria BURIC: Dezagreă pe cineva, fără rezerve?

Mișura ARGHEZI: Pe cei care n-aveau talent și erau publicați.

Galéria BURIC: În copilărie, făceați poze. Când?

Mișura ARGHEZI: Nu, se asocia cu noi. Am și eu am făcut altele poți, după ce am citit artea cu jucării. Le uitasem.

Petrache DIMA: Se știe că, după ce a publicat pamfletul „Baroane”, a fost arestat. Puteți relatați scena?

Mișura ARGHEZI: Cu o zi înainte de apariția articolului, în camera documentă scrieri labora- unde lucra tata, ne-a strins la marginea pa- și și ne-a citit acest pamflet. Nimeni dintre a nu vedea pe nemi. Eu eram mică, termina- am doar câteva clase de liceu, nu-mi dădeam ma de importanța articolului, dar îmi părea se că scrie împotriva hitleriştilor. Mama, ca- era un om matur și realista ce-a scris tata, i-a : (noi toți ne spuneam Puică): „Pucă dragă, i-a făcut de pușcărie”. Și tata s-a întors spre ma și spre noi așa ca și cum părerem noastră îi contat: „Îi dăm drumul?” Și mama, în cor noi, a zis: „Îi dăm drumul?”. Deci, hotărâ- de a publica pamfletul „Baroane” a fost justă întreaza familie! Frațele meu i-a dus la re- ție...

Petrache DIMA: „la „Informația zilei”...

Mișura ARGHEZI: „unde era director Grigo- Malecu, un prieten al tatei. Pe vremea acron, cenzura presei. Cu câteva luni înainte de a- e articol, tata a mai publicat vreo 2-3, dintre e unul se intitula „Năpoca”, cu săgeată tot potrivea noștilor. Din pricina lor, a fost che- : la Siguranță să dea lămuriri. De cite ori erau articole de Arghezi, cei de la cenzură se riau, fiindcă unul dintre ei fuseseră chiar des- ăți. În seara aceea, era un mare admirator al ei.

Petrache DIMA: Ion Th. Dea?

Mișura ARGHEZI: Și Dea și încă unul. a 5-6 dimineața, a apărut ziarul, iar peste o nitate de oră, a fost confiscat.

Petrache DIMA: Dar primile pachete fuseseră trimise în țară.

Mișura ARGHEZI: Da. Pe la 8, a venit o ma- și omară cu niște indivizi țercoși. Le-au luat stoa ca să dea lămuriri. Mama, știind că-i va cide, i-a dat halne mai groase. Și într-adevăr, n n-a venit, a fost dus în lagărul de la Tg. Jiu. Comandantul de aici, colonelul Leoveanu, un- acist și el, i-a luat pe tata în biroul lui, și-a schis halna și i-a arătat pamfletul „Baroane”, cu de căptușeală. Tot atunci, i-a spus că e arest dispoziție să-i păzască contra nemților, ce voiau să-l „judece” ei.

Petrache DIMA: Și dv. i-ați văzut la Tg. Jiu?

Mișura ARGHEZI: Da, am fost de câteva ori mama și cu frațele meu.

Margareta BAHAMAT: Avea voie să lucreze?

Mișura ARGHEZI: Acolo, a scris „Serfaga”. Exemplarul trimis Centrului Național, există încă în arhiva lagărului de la Tg. Jiu.

Petrache DIMA: Vă mulțumim pentru aceste cinoase informații și vă rugăm să citiți o poe- de-a tatălui dv.

Mișura ARGHEZI: Cu plăcere.

În bătrânul, Grivel...

Morminul lui Zdrovanță, cel cu ochii de falanșă...

PERMANENTE

Temul vintului, ca și plouul... în general, păteșos și con-

In peregrinările sale cunoscute... în satre, îngrușe și conștie, pe că-

în construcția localităților, se consere-

Faciada românească contemporană... săpescă și strâmtă penfa franceză și

În țara noastră de azi populația nu... trebuie cauzele sărăciei și convales-

FOLCLOR

Noi variante ale „Mioriței”

Mărușa Vrzăneșoa
Mergu pîngind
Și tot întrebînd :

Ponie verde și-o lăbu,
Tu dăd-i veden
Pe mîndruța mea,
O mîndră letiță,

Culeasă în 1900 de la Maria Ce-

Culeasă în 1904 de la Cristea Do-

N. IORGA
despre
creația
populară
din Vrancea
(partea a II-a)

dr. Dinuța MARIN

10. 1900. Miorița pe înălțurile, vol. 2, București, 1915, p. 21.
11. 1900. Din Vrancea, în Cuvnt alina, nr. 1 (19), 1901, p. 4.
12. 1900. 1701 populație în România, Paris, 1901, p. 18.
13. 1900. Zăvoiașii care era plini în 1900, București, 1912, p. 107, 108.
14. 1900. op. cit., p. 94.
15. 1900. op. cit., p. 95.
16. 1900. op. cit., p. 96.
17. 1900. Miorița în câmpuri și în case, vol. 1, București, 1903, p. 14.
18. 1900. Zăvoiașii care era plini în 1900, București, 1912, p. 91, 92.
19. 1900. 1701 populație în România, Paris, 1901, p. 18.

NOTE DE LECTURĂ

Cu cartea de față, poetul focănean Florin Muscalu se află la cea de-a treia apariție editorială, după volumele „Țara bătrânului fotograf” și „Luposica albă”. Deoarece această plăcută se adresează în primul rând celor mici, noi nu ne propunem aici să facem o analiză a evoluției poetului în raport cu celelalte două volumele, dealtfel, frumos primite de critică; noi vrem să vedem dacă poetul și-a păstrat muzicalitatea, sensibilitatea, neînvinovăția și lipsa terribilității. Cenzura este afirmativă. Cum arătam mai sus, versurile adunate sub acest titlu se adresează în primul rând celor mici, prin felul de a scrie simplu (nu simplist), dar și celor mari prin seriozitatea și gravitatea cu care sînt tratate temele abordate: Țara, cu apele ei, cu păsările ei, cu oamenii ei și copilăria. În viziunea lui Florin Muscalu, Țara este totul, este existența însăși: „Vreți, copii, să ne jucăm de-a țara? / Care dintre voi e primăvara, / Care-i vîntul, cine e soara, / Care-i ziua, cine va fi soara? // Care-i luna, cine e pămîntul / Care dintre voi e Luminîndul, / Care dintre voi e Patria, deci cine / Munții și cîmpurile proaspine...” Dar țara este (frumos spus) și o copilărie veșnică: Țară de dor, ochii tăi sînt copii / Unul e fată, celălalt e băiat, / Tîrîșul în apele Dunării / și privește cu dragoste nemăsurată // În funal Carpaților unde pășorii cresc turmele vechi albastre, / Țara e aproape de cer / Țara: Băieții și fetele noastre”. („Țară de dor”). Frumoză și se păru: și poezia „Privirea”, unde autorul îi învață pe copii lecția pășirii în gînd, precuțindeni, a Țării „Vol, copii, din priviți Munții Carpați / Gîndiți-vă cîi de-naltă ni-e țara / Chiar soarele se înalță din ei / Și luna răscare din ei toată seara // Dacă păsări se așază în copaci / Cum își fac spre odihnă culcare / Vol, copii, voi să știți că aici / Este țara nemuritoare. // Cînd, priviți voi copii, Cîmpia Română / Gîndiți-vă țara cîi ni-i de dreaptă, / Și lumina de aur ce vine / Pe copii țării să crească, în-șteaptă”. Reținînd un motiv folcloric arhicunoscut, cel al legăturii dintre om și natură, poetul scrie: „Codrii românești sînt de demult / Țara s-a nă-

„Jurămînt pe apa vie”

de Florin MUSCALU

cînt cu ei sub semn curat / Ne-au crescut copiii în răboase / Și în timp de pace ni i-au legănat”. („Codrii românești”). Parabola este folosită de cîteva ori.

Cu farmec sînt scrise și poeziile în care predomină elementele clasice de basm, poetul actualizînd aceste nemuritoare elemente, dîndu-le sensuri noi: „Ca Ileana Cosăzeana / o fetiță n-are mama... / Basmul nostru, deci, se strică / Cuib de vechi rîndunică / („Mama”); „Ca s-ajungă Făt-Frumos / și călare și pe jos, / un copil trebuie să știe / La ce-i bună apa vie / Să se uite pe potecă, / Să citească-n bibliotecă, / Să-i aștepte-n calca lui / Fata împăratului...” („Jurămînt pe apa vie”). Uneori poezia ia formă de cântec de leagăn, de colind cîntat: „Cînd așară-i gerul ger / Toți copiii-Lerui-Ler / În grădina din fereastră / Lunecă pe gheacă-albăstră / Harap-Alb și-un cerb în spume...” („Lerui-Ler”). Dar cea mai frumoasă poezie din volum răsună, fără îndoială, „Mieci pînă” care este un text ce aduce foarte mult a baladă medievală (abordată în noi cu succes de George Țuculescu). Pentru eleganța ei o transcriem în întregime: „Doamnă rădăcină, / Nu voiam să-ți spun / Uite, treci prin lume / Ca un miec pînă. // Te-ai petrec de-urică / Ești de ciudat... / Pentru-ți răsună / De parcă ai zburat // Pășuie dalbă, / Primăvara-i nouă / și în urma ta... / Fum de stîncă roșă. // Și tu treci prin lume / Ca un alb pînă / Despre toate-aceste / Nu voiam să-ți spun...”.

Virgil PANAIT

„Curierul românesc”, „Curierul de ambe sexe”, „Gazeta de Transilvania”, „Albina românească”, iară citeva nume care ne duc cu gândul la anii de început ai primelor publicații românești, la neobosiții promotori ai culturii și literaturii moderne românești care au fost Ion Heliade Rădulescu, Gh. Barițiu, Gh. Asachi.

Biblioteca liceului nostru se bucură de privilegiul de a avea în fondul său de cărți rare una dintre lucrările mai sus menționate și anume colecția pe anii 1836—1848 a „Curierului de ambe sexe”. Biblioteca se află în posesia ediției a II-a a colecției, tipărită în 1862, în București de către „Typographia Heliade și Asociații”.

Fiecare serie a publicației (au fost scrise șase) cuprinde o durată de doi ani și este alcătuită din 24 de numere.

Ca penultimul număr (23) al primului period I. Heliade Rădulescu prezintă șroful cu care redactează „Curierul”:

„A deștepta gustul cititorului prin felurimi, în povești, a sluji de parocare folos tinerimei de amândouă sexele prin publicarea producțiilor literare ale scriitorilor noștri, a fi în oarecare chip ca o arhivă a pruncei noastre literaturi, a recomanda românilor literale moșilor lor, a-i face a se deprinde cu dișele, a le iubi, a le cinși și între-însele a-și vedea limba; a păși treptat pînă cînd va ajunge a se publica toate cu aceste litere; acesta este turețul și solia acestei lucrări”.

În spiritul acestui program, Heliade continuă de unde ajunsese „Curierul românesc” înlocuirea caracterelor chirilice cu cele latine, astfel încît se ajunge ca periodul V al „Curierului de ambe sexe” să fie în întregime scris cu litere române.

În paginile „Foi literare” din Brașov, se publică în 1836 o scrisoare a domnului P. în care își exprimă opiniile în legătură cu introducerea literelor române și unde numește el pe adeptii acestei acțiuni „Patroni ai ortografiei latino-românești”. Drept replică, I. Heliade Rădulescu trimite redacției publicației sus-amintite două scrisori în care își exprimă dezaprobarea pentru considerarea sa ca „patron” și care își propun să răspundă la următoarele întrebări: „1. Ce este scrierea? 2. Ce este ortografia? 3. Ce sînt românii? și dacă sînt un popor venit în Dacia din sînul naturii sau au venit dintr-o țară oarecare ca legi, cu dalini și cu arte. 4. Ce limbă au ei? 5. Românii sînt mai vechi sau literale chirilice?”

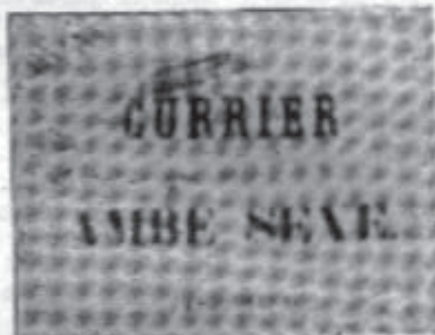
Aceste scrisori sînt integral publicate în paginile „Curierului de ambe sexe” și contribuie în mare măsură la însușirea de către cititori a unor noțiuni generale de gramatică și ortografie, a modului de folosire a literelor române.

Prin toate acestea, Heliade își aduce contribuția nu numai la însușirea „literelor moșilor”, ci și la redescoperirea sentimentului național.

De asemenea, el se preocupă de emanciparea lecturilor săi. Spicăm, spre exemplu, capitolele mai importante din sumarul publicației: poezie, morală, literatură, nuvele, filozofie, artă etc.

În domeniul creației literare, întâlnim semnături ale unor valoroși scriitori ai vremii: Paris

CARTEA RARĂ

„Curierul de ambe sexe”

Mumuleanu (cu poezii dintre care cităm „Prinmăvară”), C. Negruzzi (cu „Aprodul Purice” „Zoe”, „Alexandru Lăpușneanul” și cu traduceri din Al. Dumas — „Impresii de călătorie”), Ion Heliade Rădulescu (cu poeziile „La un port exilat”, „Bun la dragoste”, „Zburătorul” și traduceri după Marc Girardin — „Asupra vieții și operele lui J.-J. Rousseau”), „Profeția lui Dante”. „Curierul” găzduiește în paginile sale și opere ale unor scriitori moldoveni: V. Alecsandri (cu „Baba Cloanța”, „Sora și hoțul”), A. Donici („Păstorul și Țintarul”, „Gîndul”).

Tot în capitolul „Literatură”, sînt incluse: o analiză a dialectelor românești, făcută de Heliade într-o scrisoare către Negruzzi, dar și disertația în care acesta pledează pentru italianizarea limbii — „Parelelism între dialectele român și italian” (perioada III), argumentîndu-și poziția prin prezentarea unui vocabular român-italian structurat pe categorii gramaticale, pe familii de cuvinte și de domenii ale cunoașterii. Tot în această sferă, intră și articolul prezentat în perioada IV — „Disertația pregătitoare la dicționarul românesc” de Grigore Papadopolu, cu referiri la istoria limbii române și la lexicografia românească.

Cu perioada V, I. Heliade Rădulescu începe un curs general de istorie a literaturii pornind de la „autorii Greciei clasice”, curs pe care își propunea să-l susțină pînă la perioada IX—X. De asemenea, Heliade inițiază și un curs de istorie a civilizației.

În domeniul moralei și al filozofiei, „Curierul” prezintă printre altele „Mic curs de morală”, „Domnul Sarsalla autorul, morala autorilor sau satira morală”, „Inițiere în filozofie” tot de Heliade, „Philosophie” de Matter, „Cugotări asupra educației publice” presărate de Heliade cu maxime și aforisme ale unor mari gînditori greci și latini.

„Curierul” mai cuprinde printre altele nuvele și folioane, sfaturi pentru „dame” și povestiri istorice.

Apariția acestei publicații a fost, cum am arătat mai sus, de o mare importanță reușind să realizeze introducerea caracterelor române în scriere, alții în cea oficială cît și în cea particulară ajungîndu-se ca, așa cum spune editorul celei de-a doua ediții a „Curierului de ambe sexe”, scrierea chirilică să nu se mai întilnească decît în arhive și colecții particulare. Publicația a contribuit, pe de altă parte, și la răspîndirea literaturii, alții a celei autohtone, cît și a celei străine prin traduceri.

Prin toate acestea, Ion Heliade Rădulescu și-a atins scopul propus ca redactor al „Curierului de ambe sexe”.

Lucrarea prezintă și astăzi un interes deosebit printr-o mare valoare documentară, precum și prin valoarea sa intrinsecă.

Niky DRĂGHICI
clasa a XII-a B

NOTE DE LECTURĂ

„Pagini vechi despre Eminescu”

Sub acest titlu, prof. univ. dr. Gî. BULGAR a adunat o serie de scrieri, care constituie importante contribuții la cunoașterea operei lui EMINESCU. Apoi aici nu numai imaginea poetului, ci și a prozatorului, a gloriului, a dramaturgului, a omului politic, a folcloristului, a filozofului, într-un cuvînt, a geniului eminescian, așa cum l-au văzut N. Iorga, M. Sadoveanu, L. Blaga și alte personalități de primă mîrire. Iar această imagine se conturează cu însăși imaginea poporului român: „de pe buzele lui nu s-a desprins glasul unui singur individ, ci vocea trecutului nostru românesc, în pieptul lui nu s-a desprins glasul unui singur om, ci acolo a bătut inima a milioane de oameni” (Sextil Pușcariu).

Nimeni nu a cîntat iubirea mai frumoasă ca Eminescu, nimeni nu a cîntat natura mai frumoasă ca Eminescu și nimeni n-a înțeles-o ca el: „Natura era dumnezeirea lui. Inima pe care n-au înțeles-o oamenii, el a dăruit-o mamei sale vrșnice. Și ea a răspuns la această dragoste copilului iubii” (Panait Cerna).

Eminescu a grăbit progresul limbii și al culturii române, „svințindu-se prin ape fără vaduri, prin locuri fără voteci” (I. Petrovici).

Remarcînd dragostea constantă a poetului față de trecut și în special față de epoca medievală a secolului al XIV-lea, Blaga îl ca. „sădă pe Eminescu un tîndr voievod al literaturii române.”

Gina MANOLACHE,
clasa a IX-a A,
Liceul sanitar din Focșani

În general, ca dealtfel, și în detaliu, lucruri noi și interesante, care să contribuie în chip substanțial la întregirea profilului uman și spiritual al lui G. Topîrceanu, nu se mai pot găsi, după apariția celor două monografii, datorate lui Const. Ciopraga și Al. Săndulescu. În activitatea literară a autorului *Nigdalelor amare*, se întâlnesc perioade deosebit de fructuoase, care, deși elucidate cu atenție și minuțiozitate de cei doi exegeți, totuși mai suportă ușoare rețușuri, în sensul întregirii imaginii răscolite. Îndesoste, se cunoaște cit preț puntea Topîrceanu pe știrea căvințului, în găsirea celei mai adecvate expresii și în elaborării cit mai exactă a unei poezii. Indicațiile privitoare la modul de redactare a unei lucrări literare, date, cu bonomie și înțelegere, scriitorului răscolit-B. Angelescu, Luciei Măntu, Otinei Cazimir lui Damian Stănoiu și Ion Barbu, au fost de bun augur și hotărâtoare pentru cariera scriitoricească a celor cinci condeieri de prestigiu ai epicii și liricii românești. Temeinic cunoscător al scrisului românesc, cititor nesățios al literaturii universale, înzestrat cu rafinament și gust în selectarea operelor durabile, G. Topîrceanu, în calitate sa de redactor la cele două reviste importante: *Viața Românească* și *Însemnări literare*, a avut prilejul să vină în contact cu nenumărați aspiranți la nemurire. Printre aceștia se numără și Sandra Cotovu, cu care, timp de cinci ani, va corespunda pe diverse teme literare. Acest dialog epistolar, din care Al. Săndulescu, editorul avizat al poetului, a publicat 16 scrisori, considerăm că merită să fie cunoscut în detaliu, atât de viitorii biografi ai poetului, cât și de cei familiarizați cu lectura documentelor autentice. Sandra Cotovu s-a născut în 1898 la Hârșova, a urmat cursurile școlii din localitate și, apoi, la București, la colegiul *Notre Dame*. A fost o călătoare pasionată, vizitând, în decursul mai multor ani, Franța, Germania, Italia, Austria, Grecia, Turcia, Palestina, Ungaria, Rusia, Spania și altele. Și-a apropiat literatura franceză și germană, fiind o cunoscătoare excelentă a celor două limbi. A fost o cititoare consecventă a capodoperelor literaturii naționale și universale. În 1932, fără a-l fi cunoscut personal, în prealabil, doar din

ISTORIE LITERARĂ

Noi date și precizări despre G. TOPÎRCEANU

scris, s-a adresat lui Topîrceanu, trimițându-i manuscrisele schițelor și romanelor sale. Spirit analitic și dotat cu o răbdare specifică benedictinilor, Topîrceanu îi răspunde la fiecare scrisoare cu înțelegere și dăruire, dovedindu-i că are talent, forță epică și discernământ în analiza personajelor și situațiilor prin care acestea trec de-a lungul celor 300-400 de pagini. Poetul Vieții românești nu a izbutit să vadă niciuna din cărțile Sandrei Cotovu (*Jocuri de apă*, Buc., 1938; *Divorțul Marianei* Buc., 1941; *Vijelie* Buc., 1947 și *Fascinație* Buc., f.a.), deoarece la 7 mai 1937 va trece în *Cimpille Elisee*. Este un fapt cert, și scrisorile de față o dovedesc, că Topîrceanu i-a șlefuit, cu priceperea-i cunoscută, o parte însemnată din fragmentele cărților sale. Unele dintre acestea au apărut în coloanele *Adevărului literar și artistic*.

Pentru a dovedi, cu exactitate, relațiile dintre cei doi scriitori, este suficient să menționăm, că fiecare fiind tipărit de Sandra Cotovu, până în 1937, a primit mai întâi bunul de tipar de la G. Topîrceanu. În momentul când îi trimite spre frământul nuvela *Înțelegerea din urmă*, ce a apărut sub titlul *Divorțul Marianei*, Topîrceanu, sigur pe gustul său es-

tetic, face următoarele mențiuni și corectări: Titlul e bun, potrivit cu conținutul, dar poate găsești altul și mai strălucitor, mai colorat. Elimină din corpul formal al nuvelei 300 de cuvinte, precum și 150 de semne ortografice care nu-și găsesc locul nimerit. Iar pe recto paginii 14, consemnează: Transcri-o cu grijă și trimite-o sau la *Insemnări* (direct), sau la *Revista Fundațiilor Regale* (cumpără ultimul număr, și vezi exact pe numele cui trebuie trimis manuscrisul) ca să mai ai un debușeu, pentru buclăși mai voluminoase. Dar s-o înclești cu numele adevărat, că altfel e păcat. E foarte bună: Topîrcceanu]. În extremitatea de jos a aceleiași pagini, Topîrcceanu mai adaugă: „Nuanțele stărilor suficienti (viața suficientă și semiconștiență, fluidă, în permanență curgere), înțele, gusturile — toate sînt privite prea cu lupa, prea deaproape. (Privită apă, orice acțiune mare se „rezolvă” în mil de acte mărunte, după cum Calea lactee privită printr-un telescop puternic se rezolvă în mil de puncte luminoase. Aproximarea de obiect (distanță), nu trebuie să fie uniform aceeași; e necesară numai în scenele culminante. În schimb, ce impresie adîncă de justă, de adevăr viața lasă în lector această schiță, lucrată, pe planul ei abstract, în filigram — și care e mai mult un capitol de roman decât schiță: *George Topîrcceanu*”. Autoarea își începește cu conștientitate indicabile și sugestia lui Topîrcceanu. Făcînd, în acest fel, specificele progrese, evidente, calitative. O chestiune spinosă, pe care ne-o relevă textele mixte, din anexă, este aceea a ortografiei, la care Topîrcceanu este așa de mult. De fiecare dată îi comentează Sandra Coteva, cum să scrie, ce inovații stilistice să folosim și ce fel de ortografie folosească *Adevărul literar și artistic* și *Insemnări* ieșane. Problema: cea corespundenței dintre Topîrcceanu — Sandra Coteva, mi se pare foarte importantă, deoarece ne deranjează, convingător, surprinzător, pătorește, înțina, spiritul critic și estetic al celui ce scrie definitiv mentorul literar al rîmbei aștu cum trebuie să se facă munca de redacție, mai ales atunci, cînd ai simțul valorilor autentice.

Nicolae SCURTU

În pag. 84 — Topîrcceanu inedit

INSEMNAȚI DE CĂLĂTORIE

Pe drumurile țării

Ne începem vacanța de primăvară cu o excursie pregătită minucioasă. Itinerariul nostru cuprinde, cum veți vedea, puncte turistice îndelungate pe o distanță de peste 1000 de km.

— După ieșirea din Focșani, ni se pornește prin fața ochilor, ca pe un izvoare scum, o serie de sate și orașe, din care menționăm mai întâi Buzăul, operă multisecolară, așezat în plină dezvoltare.

La Ploiești, în fața unui muzeu al petrolului din România. Numele acestui rezumat central al marului negru este purtat pe numeroase meridiane ale lumii de instalațiile de foraj montate la distanțe iluzorii interconectate.

Într-o vizită, veche răpitoare e Țării Românești, care de-a pururi în istoria neamului a puternică rezonanță. Zidurile cetății ne amintesc de marii voievozi ai românilor: Mircea cel Bătrîn, Vlad Țepeș și Mihai Viteazul, celebri apărători ai gîii strămoșești. „Școala sloboadă și obștescă” din Golești, înființată în 1529 de Dinicu Golescu, ne răscuțește sufletul prin patrimoniul său început de vechi, care avea să aducă profunde profuneri. Aici, s-a scris una din prămile pagini ale învățămîntului românesc. Renunțarea căruțelor și seobăști călător pe drumurile europene a făcut o școală unde pusea vorii orice copil și mînușe pe cei mai de seamă profesori ai epocii, în tranșe cu Ion Heliade Rădulescu. În vîrstă se mai păstrează exemolare din cărțile de-astăzi, scrisoare care și „băgări” de secundă cuprind cunoștințe gramaticești.

Și-acum, un salt peste timp, la hidrocentrala de pe Argeș, simbol al tehnicii și inteligenței romii peior liber.

Valce Otăul se așază un peior ferrețor. Și aici, e vorba de un simbol, dar de data aceasta, al „stăruii neamului nostru”.

La Sibiu, vizităm, săptămîni de casă țară, Muzeul „Biblicășul”. Opere de artă, adunate și păstrate cu grijă, lașeșie, parcă, dialogul etero al unora dintre cele mai lucrătoare călări ale țării, în-vizual înțeles în o strălucită saltenie țară popoare.

Stajoval împănată-căci ești peie izbucnirea tipografică e vechilor comarșii în stil basoc, și și prin giganșimul unșășilor industriale.

— Dincolo de ornațe cheve rînduri, sînt un Etno de lung curaj, pe care sestiți geografic mai potie curiozitate, dar care va răzînce neșters în mîșca și izmăle noastre.

Geor MANOLACHE și
Marie GINESCU, cl. a IX-a A
Elena RÎNSAN, cl. a IX-a B,
Liceul sanitar din Focșani

BROTAJES

Topîrceanu-inedit

Iasi, 26.VI.1933

Muli stimată doamnă,

Vă adresez această scrisoare la întâmplare, căci nu știu sigur de adresă, n-ați scris-o destul de clar. Am citit revizual și mi-a plăcut — la unele locuri. Ce să fac eu ei? Noi, aici, n-avem revistă: „Viața Românească” a trecut de mult la București și eu nu sunt prea bine cu cei de pe acolo. Mi l-ați trimis manual ca să vă spun impresiile, să vă fac critica, să vă dau sfaturi? Pentru asta, ar trebui să fim mai aproape — de la distanță nu se poate. De la așa distanță nu pot decât să vă felicit pentru frumoasele caligrafii de care dați dovadă. Dacă ești: ce să fac eu manuscrisul? L-am citit pentru plăcut, fiind încă ocupat — și mi-a plăcut.

Cu cele mai bune sentimente

G. Topîrceanu

Strada) Buna Vestire 6, Iasi
Să vi-l înainteze în aceeași adresă?

Doamnă, Văle

2, Șoseful V. Cotora (peste) Dâmbovitza X.)
Strada) Traian H. Costești

II

Iasi 7 mai 1934

Muli stimată doamnă,

Am lipsit din Iasi vreo 11 zile; am fost la București, de unde m-am întors bolnav de osteoartră, noaptea nedormind, prietenii, etc. Am găsit aici manuscrisul romanului dumneavoastră („Călătorii”) într-un plic mare, rupt ferfecuții de mult ce-l purtase factorul cu el, nevrind să-l prefacă decât pentru neîncrederea mea. Am găsit și abătută din nou viața noastră scrisoare din Iași, în care mă grăbesc a răspunde. Voi citi cu atenție manuscrisul și am să vă comunic la vreme potrivită, numai să aveți răbdare, să nu mă grăbiți prea tare, că am foarte multe pe cap și aici nu știu dacă voi mai ajunge să le dau gâta pe toate. (La literatură proprie am și renunțat, măcar că începusem și eu un roman umoristic intitulat „Miranda Silviu Șteer”). Păcat de titlu! Corectura mea, după cum l-am scris și d. ocazii Urdăreș, nu poate fi decât foarte slabă. Cu acri un editor și ea nici o revistă literară nu știe să dețină, dacă să-i pot recomanda un roman. Numai la „Adevărul Literar” se poate cere, dar chiar eu știu că, și numai lucruri scurte. Trăim într-o vreme a suferinței, ceva subnormală, conștient, eu știu, cu demodularea tragică sau cu „șifon” — sau povăluirea unei înfrângeri extraordinare — că asta s-a dus, și cănd nu dar iar la București, în manuscrisul cu care și-l recomandă călduros lui Șteer. Nu-am înțeles: Scrisorile dumneavoastră mă-a înțeles, cât de mare și de costisitor. Voi veni în curând pe acolo în vizită și voi putea — așa că știți eu-am fost. Așa că mă plăc să vă scriu o scrisoare prin poșta, să vă dau pe potrivă ceea ce vă gândesc, să vă spun și să vă dau sfaturi; și să vă scriu și de gura și de urechi, și-am să-mi bat joc de Matei 1934 în versuri albe, toate săptămânii de la Iași — și pe urât să vă mai scriu în Iasi să vă scriu și pe la distanță și să vă scriu și pe la Iasi să vă scriu. La Costești eu mă cunoașteți bine, pot să-mi fac de ce și chiar să mă bat eu greoi de pe acolo și să scriu în poșta că mă-a scriu la, etc. etc. Numai să-mi trimiteți adresa de acasă, și-o să vedeti: la ea a mă dar probabil la Budachi sau la Buzze, unde voi face tot posibilul să mă fac și să flu salve de niște prieteni — pentru revizuală. Mi se pare că ați renunțat. Se cunoaște? Revizuală e ca un prim manuscris în bună stare și așa eu vreau să vă scriu deocamdată. Scrieți-mi și primiți expresia celor mai bune sentimente și o scutare de inimă coborâtă, rămân al dumneavoastră și devotat.

G. Topîrceanu

Iasi, strada) Traian H.

Dâmbovitza) Tera Cotora — la strada) Pictorial Costești
Costești

(Vă scriu)

II Nu a publicat nici o carte ca un artist de literatură.

III A scris povestea. A se vedea profeta lui George Șteer la pagina „Miranda Silviu Șteer”, Iasi, Editura Junimea, 1932.

MĂRTURIE

REMEMBER

Cimitirul Bellu. Mormintul lui Livia Hebreanu.

VĂ PREZENTĂM

MUZEUL DE ȘTIINȚELE NATURII

În orașul Focșani, sînt instituții de cultură, care desfășoară o intensă activitate. Deși mențin un contact permanent cu publicul, aspectele esențiale ale muncii de cercetare desfășurate aici sînt puțin cunoscute. Noua noastră rubrică își propune să le scoată în lumină.

Seriulul de față se deschide cu interviul luat învățășului prof. dr. Carol NAGLER, directorul Muzeului de științele naturii.

Întrebare : Ne-ați putea expune pe

scuți istoricul muzeului pe care-l conduceți ?

Răspuns : Cu plăcere. A luat ființă acum 38 de ani, în cadrul Filialei de vîntoare. Fondatorul lui este Anghel BARDAN.

În 1948, el a donat piesele pe care le adunase timp de aproape trei decenii. În 1991, patrimoniul muzeului crește la 2000 de exemplare, în majoritatea lor păsări și mamifere. În 1991, i s-a dat un local pe str. Republicii, iar în 1997 — al doilea

Căderea casei adăpostite expoziția

VĂ PREZENTĂM

pe str. Cuza Vodă, nr. 23, unde se găsește și astăzi. În 1968, s-a terminat reorganizarea muzeului, pe baza ecologică, adică prezentarea faunei și florei într-o strânsă interdependență.

Intrebare: În ce raporturi vă aflați cu publicul?

Răspuns: Excelente. Anual, expoziția este vizitată de 25 000—30 000 de persoane, care se instruzionează și capătă o educație materialist-dialectică, prin contactul cu diversitatea de forme sub care se prezintă materia. Explicațiile sînt date de cadre de specialitate, cu studii superioare, care în cont de fondul apertiv al grupelor de vizitatori, căutînd să le întreprindă cunoștințele.

Intrebare: Ce constituie Muzeul de științele naturii pentru elevii din orașul Focșani?

Răspuns: În afara vizitelor cu caracter general, aici se organizează discuții tematice, la care participă elevii claselor a VIII-a și a IX-a de la școlile și liceele din oraș. Aș vrea să menționez Școala generală nr. 10, Școala generală nr. 7 ș.a.

Intrebare: Muzeul reprezintă o oglindă a faunei și florei județului Vrancea?

Răspuns: Da și în chip strălucit.

Intrebare: Ce ne puteți spune despre monumentele naturii din județul nostru?

Răspuns: O preocupare deosebită a muzeului este și protejarea naturii fermecătoare a Vrancei. Pentru acest lucru s-au făcut cercetări pe teren, iar în urma lor Consiliul popular județean a emis decizia 186 pentru cercetarea monumentelor naturii din zona noastră. În scopul cunoașterii lor, am organizat expoziții volante, simpozioane.

Intrebare: Alte forme de activitate?

Răspuns: Sintetizarea experienței noastre și a rezultatului cercetărilor întreprinse în peste 80 de lucrări, din care 73 îmi aparțin. Una dintre ele a fost distinsă cu premiul „Emil Racoviță”, acordat de Academia R.S.R.

Intrebare: Recent, ați obținut tit-

lul de doctor în științe biologice. Ce reprezintă el în activitatea dv.?

Răspuns: Încheierea unei etape și un impulsion la munca științifică pe care o desfășor de peste 20 de ani.

Intrebare: Ce subiect tratați?

Răspuns: Este un studiu ecologic al faunei PANORPIDAE din România. În timpul cercetărilor întreprinse, am descoperit exemplare ce nu pot fi încadrate în clasificările cunoscute pe plan mondial.

Interviul realizat de:

Lenuta PAUN, clasa a XII-a B
Graziella VARVARA, clasa a XII-a C

★

Intrucît modestia îi împiedică să vorbească mai mult, ne aruncăm privirea pe unele referate fatamite de diferiți specialiști români și străini. Reproducem câteva extrase:

„În lucrările trebuie remarcată că în urma îndelungatei cercetări (22 de ani), disertativul a reușit să colecteze, să descrie, să interpreteze și să organizeze sub formă de monografie un material lapidesc foarte bogat”.

Dr. B. V. VERESCIACHIN
U.R.S.S.

„Rezultatul deosebit de memoros descoperiri semnificative care prezintă un mare interes pentru cei ce studiază necoptele din toate colțurile lumii”.

George BYERS
S.U.A.

„Întreaga C. Negler a dat dovadă de o deosebită maturitate de gândire și de cunoștințe superioare în domeniul cercetărilor ecologice, reușind să evidențieze o importanță nouă de doctorat, care merită aprecieri deosebite”.

Dr. doc. Aurelian POPESCU
GORJ
Muzeul „Actiș” — Bicuș

OPINII

Considerații psihologice cu privire la CREATIVITATEA TEHNICĂ

(partea a II-a)

multe exemple, pornind de la Arhimede și pînă la Descartes, Poincaré și continuînd cu creatorii contemporani, ne conving că iluminarea este spontană și prin valoarea ei reprezintă un moment crucial al procesului de creație. Aceasta nu înseamnă că iluminarea (inspirația) apare pe traseul unei așteptări pasive, ci este rodul mai mult sau mai puțin întârziat, al unei munci anterioare îndelungate. Inspirația — spune Alex. Osborn — nu trebuie așteptată pasiv, ci provocată, uneori trebuie să începi să lucrezi chiar dacă nu ai o idee nouă. Tocul este să demarezi, să lei startul, să începi să desenezi, să scrii, la împlinire pentru că după un timp vei ajunge pe o anumită pistă. Se recomandă, de asemenea, redactarea de liste a însușirilor sau a atributelor unui obiect sau situație, analiza și corectarea lor. Maslov recomandă jocul cu imagini concrete sau cuvinte. Toate aceste tehnici sînt departe de a fi „miraculoase”, dar nici nu pot fi neglijate pentru că își au însemnătatea lor.

În creația tehnică, iluminarea nu se reduce doar la un singur moment: momente de inspirație (iluminare) sînt presărate de-a lungul întregului proces creator, în fiecare etapă sau secvență a sa. De cele mai multe ori, într-o secvență nu este vorba de o singură iluminare, ci de o serie de iluminări succesive.

Actul creator presupune un mare consum de energie. Forța care dinamizează și propulsează persoana în eforturile sale creatoare este dată de structura energetic-stimulatorie. Actul creator se înlăpăuiește pe fondul unor fenomene psihice dinamogene ca: pasiunea, interesul, curio-

zilatra, curajul, nevoia de succes și de prestigiu, nevoia de auto-realizare, voiața etc.

Pasiunea dăce la fenomenul de „minimalizare psihică a efortului”. Sub impulsul pasiunii, munca creativă pare mai ușoară, deși rămâne la fel de grea, timpul de creație poate să pară mai scurt, comparându-se în subiectiv, deși la modul fizic, rămâne identic cu sine.

Efortul statornic tine de esența creativității și a persoanei creative. Este edificatoare din acest punct de vedere afirmația lui Edison, mare inventator în domeniul tehnicii, care afirma că 99 la sută din genul său a fost transpiratie și 1 la sută inspirație.

La realizarea actului creativ, participă și structura critică, în special prin **gindirea critică** care are menirea de a analiza, a aprecia, a aproba sau respinge produsele imaginației, care uneori poate deforma realul. În actul creator este necesar ca între funcția imaginativă și cea critică să existe un echilibru. Atunci cînd funcția combinatorie lucrează în exces, fantezia iese de pe făgașul posibilului, trecînd în domeniul imposibilului și vizului irealizabil. Atunci cînd funcția critică se realizează în exces, fantezia și inteligența pot să producă idei noi și originale, dar majoritatea ideilor și mortalitatea lor sînt egale și deci creativitatea este, în cele din urmă, nulă.

La creativitatea tehnică un rol deosebit revine structurii ideative **perceptive** prin capacitatea de vizualizare a ideilor (Osborn), de transpunere a informației din codul ideativ în cel vizual-perceptiv (imagistic), de a le da contur bi și tridimensional, transpunîndu-le în proiect (faza proiectuală).

După unii autori, cele mai mari dificultăți în creația tehnică constau în convertirea ideilor din codul ideativ în cel ideativ-imaginistic și din acesta în codul obiectual. Ideea trebuie să-și găsească corespondența în ideea imagine (faza proiectuală), iar aceasta trebuie să-și găsească corespondența și să se intruchipeze în mașini și obiecte tehnice. De aceea o ultimă structură care participă la realizarea actului creativ este **structura de obiectualizare a imaginilor**, de transpunere a imaginilor, a proiectelor, în obiecte tehnice.

Creativitatea constă în elaborarea de strategii noi la situații noi și uneori în elaborarea de strategii posibile la situații probabile. În creație, fundamentală este biruirea deprinderilor și obișnuințelor, biruirea rigidității gândirii și elaborarea unei noi viziuni asupra lucrurilor, fie această în ordine practică, a artei științei sau tehnicii. Noua și originalul se nasc la antipodul schemei stereotipe, sint antischemă.

Creativitatea se dezvoltă prin exerciții, deși numai exercițiul de lăncează anumite operații și tehnici nu poate garanta reușita actului creator. Exercițiul rămîne însă necesar. Curențele contemporane de creație întreprind, în esență, două șiruri de demersuri: pe de o parte, înținemă subiecții cu tehnici și operații creative, iar pe de altă parte, critică și determină prin regimul și climatul grupelor, motivele și atitudinile creative.

Tocmai de aceea se caută cu înfrigurare definiția completă a repertoriului procedurilor creativității. În căutarea de noi soluții s-ar părea că unora se regresează la metoda **tonării** care s-a dovedit a fi eficientă. Așa cum în fata unei uși închise cineva vine cu o legătură de chei vechi și le încercă rînd pe rînd, tot așa dintr-un repertoriu limitat și evident și bine însușit, se încearcă rînd pe rînd modificările, combinatele, transformările, apte să genereze imaginea salvatoare.

Formarea și dezvoltarea creativității, adică a structurilor și capacităților care permit ca din date vechi cunoscute, să se elaboreze sisteme și structuri cu funcționalități noi, sînt și vor rămîne sarcini fundamentale ale școlii contemporane.

conf. univ. dr. D. VRABIE

GEOGRAFIE

MU — un continent dispărut ? ^(II)

În urma cercetărilor făcute, James Churchward ajunge la concluzia că prima religie care a apărut pe Terra a fost aceea a locuitorilor lui MU și că expunerile religioase de astăzi ar fi copii infideli ale documentelor sacre din Patria-mamă. Ce anume l-a determinat să afirme aceste lucruri ?

Primele forme de reprezentare a divinității au fost liniile drepte și figurile geometrice simple care cu timpul au devenit foarte numeroase și altele de complicate că doar poezii le mai puteau înțelege. O inscripție de pe pereții templului Misterelor Sacre de la Uxamal (Yucatan) spune că simbolurile vin din Țara Veselului (deci ar fi copii ale celor ce erau folosite la origine), iar documentele egiptene, hinduse etc., indică faptul că vin din Țara Estului — amândouă fiind una și aceeași: MU. Unele pasaje din Sfânta Scriptură le găsim și în documentele Naga. Surprinzător este faptul că religia înfățișată în Polinezia, care s-a separat de restul lumii cu mult timp în urmă, concordă cu expunerea biblică. Cum indigenii nu au putut obține informații din exterior, urmează că ei le posedau de la început.

Despre simbolurile folosite în religiile străvechi s-au purtat multe discuții care, desigur, nu s-au încheiat.

La baza tuturor stău nerul (simbol al tuturor atributelor Creatorului), triunghiul echilateral (simbol al Trinității, care ar putea avea la origine geografia lui MU), pătratul (simbol al celor patru puncte cardinale).

Printre cele mai vechi se numără și T-ul care simbolizează reînnoirea vieții și care în vechile scrieri Maya este reprezentat sub forma unui arbore cu două brațe, purtând frunze și fructe (fig. 1). Primele cărți ale Vechiului Testament au fost scrise de Moise în urmă cu 3360 ani, după studierea arhivelor templelor egiptene. La întocmirea documentelor au fost folosite hieroglife care erau embleme ale unor lucruri și care au

fost mai târziu în mod regretabil confundate chiar cu ceea ce aveau menirea să sugereze. Traducătorii care au urmat lui Moise nu au făcut atenția diferență și au transmis interpretări eronate. Șarpele era venerat de toate popoarele pentru că întruchipa înțelepciunea dinții; împodobit, el era un simbol al Creatorului, iar fără ornamente, un simbol al apelor. În Scriptura Sacră MU, întâlnim un copac înconjurat de un șarpe simplu, numit în documentele Naacal, Khan. (fig. 2). Povestea ispitirii lui Adam de către Eva a fost interpretată de James Churchward astfel: copacul ar fi Arborele Vieții — simbol al lui Mu — iar fructul său ar fi omul. Șarpele care-l încurajează vrea să comunice că Mu era înconjurat de apă.

Ipotezele lui J. Churchward plac prin faptul că sînt îndrăznețe, dau de gîndul, îndeamnă la cercetare și asemenea lor întâlnim o sumedenie care încearcă să facă lumină în misterele Terrei.

Paula CRISTIAN,
clasa a XII-a C

Fig. 1

Fig. 2

Muzica, această minunată artă, pune în valoare, printr-un limbaj propriu, bogăția spiritului uman, expresie a valorii și originalității fiecărui popor.

În acest context, muzica românească își aduce contribuția prin multitudinea formei și fondului exprimat, prin dragostea pentru frumos, pentru dreptate, pentru adevăr.

Pătosul și vigoarea cîntecului nostru rezidă din bucuria de a trăi, din lupta pentru libertate socială și națională, din încrederea în izbăzile de ieri și de azi.

Deși de origine străină, Alex. Flechtenmacher s-a identificat cu aspirațiile patriei adoptive, servind-o prin arta sa. Numele său va rămâne inseparabil legat de evenimentele epocii, în special prin „Hora Unirii”, care, avînd ca text înălțîrîta poezie a lui V. Alexandri, este una dintre cele mai populare opere ale genului. „Sfînta zi a libertății”, „Hora muncitorilor”, „Săptămîna plină de mîndrie” — sînt cîteva din lucrările ce atacă una din cele mai pregnante teme — lupta pentru libertate socială.

Cîntecele lui I. Vidu: „Desteaptă-te, române”, „Pui de lei”, „Peste deal”, „Răsunetul patriei”, „Răsunet din Crișana” — sînt pătrunse de un fierbinte patriotism, exprînd într-o formă de o înaltă expresivitate, năzuința spre libertate a poporului nostru.

Rolu lui Ciprien Porumbescu, în viața muzicală, este foarte bine reliefat de îmbărbătătoarele sale lucrări — „Tricolorul”, (melodie a noului Îmă de Stat al R.S.R., pe text adaptat) „Pe-al nostru steag”, „Întîi Mai” — ce au o foarte mare popularitate, în special prin mesajul patriotic și social pe care îl transmit.

Dragostea de patrie și popor o înălțăm și în lucrările lui G. Dima, Gavriil Musicescu, Eduard Caudella, Tudor Flondor, practic ale întregii pleiade de compozitori din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Evenimentele marcante din această epocă — Unirea și Independența — fiind un imbold pentru creatorii vremii, vor propaga, în secolul al XX-lea, sentimentul patriotic, la o scară foarte înaltă, operele avînd o valoare deosebită.

„Muzica — spune G. Enescu — este graul în care se oglindesc însușirile sufletesti ale popoarelor”.

Cîntecul patriotic

Prin întreaga lui operă și în special prin cele două „Rapsodii” și „Poemă română”, Enescu continuă efortul înaltașilor lui, relevînd trăsăturile fundamentale ale modului de simțire, proprie națiunii noastre.

Perioada actuală reprezintă momentul în care apar cele mai înflăcărute lucrări cu caracter patriotic, ele reflectînd atât realizările, cît și îndemnul pentru apărarea și ridicarea pe cele mai înalte culmi a patriei noastre socialiste.

Astfel, compozitorii vor crea cîntece de muncă, în care este relevat avîntul tineretului pe șantierole de construcții, de electrificare a țării, de refacere și de extindere a tot ce fusese distrus. „Măreț pămînt al patriei iubite” de I. Chirescu, „Tărișoara mea” de Paul Constantinescu, „Patrie iubită” de Mircea Neagu, „Țara mea, grădina mea” de Florentin Delmer — au devenit modele în genul corurilor patriotice.

În ultimii ani, compozitorii încearcă să realizeze o sinteză, pe plan superior, între tolciorul țărănesc și cîntecul muncitoresc-revoluționar. Ciclurile create de V. Timiș, I. Chirescu, Laurențiu Profeta, Marin Constantin, Mircea Bădulescu s-au bucurat de aprecieri unanime, atât datorită valorii artistice, cît și bogăției de idei.

Festivalul național „Cîntarea României” reprezintă o încununare a tuturor eforturilor pe planul vieții noastre artistice, o confirmare a valorii politice, educative, revoluționare a inițiativelor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituind cea mai amplă și complexă manifestare a creației și a muncii libere, manifestare la care participă toți oamenii muncii, tot poporul nostru.

Carmen MOGOȘ,
clasa a X-a F

ANCHETA „REVISTEI NOASTRE“

SPECTACOLE ȘI SPECTATORI

1. Ce gen de spectacole preferați ?
2. Când asistați la un spectacol, vă influențează numai spectacolul propriu-zis sau și opiniile (manifestările) celor din jur ?
3. Cinematografia este arta care domină astăzi prin numărul imens de spectatori. Credeți că ea se va menține pe această poziție sau vedeți un alt gen care îi va lua locul ?
4. După ce ați asistat la un spectacol, care nu v-a plăcut, îi puneți în „gardă“ pe cei care nu l-au văzut sau păstrați părerea pentru dv. ?
5. În general, când vă exprimați opinia despre valoarea unui spectacol, căutați să o și motivați ?
6. Pentru a fi un bun spectator, e necesar să îi fost măcar o dată în rolul de realizator ?
7. Cum vă formați ca spectatori ?

Mariana KOVACS, clasa a XII-a B :

1. Spectacolele teatrale, cinematograful, montajele muzicale și lirice.

2. Nu. Contează mesajul pe care-l transmite spectacolul, fiecare dintre noi îl recepționează prin prisma preferinței sale artistice.

3. Alături de televiziune, care reunește mulți spectatori deocamdată, nu văd alt gen care să-i ia locul.

4. Păstrez pentru mine sau îmi spun părerea, dar nu pun pe nimeni în „gardă“.

5. Da, îmi place să argumentez o părere despre un spectacol, să mă contrazic cu cineva.

6. Nu.

7. Vizionând spectacole.

Vasilica URSESCU, clasa a XI-a E :

1. Spectacolele muzicale și lirice.

2. Mă interesează numai spectacolul propriu-zis.

3. Dacă nu mi-a plăcut un spectacol, nu-l pun în „gardă“ pe cei care nu l-au văzut, deoarece gusturile diferă și e posibil ca altora să le placă respectivul spectacol.

4. Da.

6. Cred că pentru a fi un bun spectator nu e necesar să fii și realizator, dar dacă ai această posibilitate poți aprecia mai bine munca celor de pe scenă.

7. Asistând la cât mai multe spectacole și judecând valoarea lor.

Rodica FLORENTIU, clasa a XII-a B :

ANCHETA „REVISTEI NOASTRE”

1. Orice spectacol bine realizat. Prefer filmele cu conținut psihologic, precum și cele de inspirație istorică.

2. Îmi formez o părere personală despre orice spectacol.

3. Date fiind perspectivele din punct de vedere tehnic, care favorizează cinematografia, cred că și în viitor va ocupa aceeași poziție.

4. Prefer să discut un spectacol cu cei ce l-au vizionat, pentru a face un schimb de opinii.

5. În genere, expunerea unei opinii cere motivare pentru a o putea lua în considerație.

6. După părerea mea, există posibilitatea de a fi un bun spectator, fără a fi fost realizator.

7. Instruindu-mă continuu și participând numai la spectacolele pentru care am un nivel cultural corespunzător.

Graziella-Mihaela VARVARA, clasa a XII-a C:

1. Spectacolele teatrale.

2. Întotdeauna m-a influențat doar spectacolul. Opiniile celor din jur mă interesează în măsura în care ele sînt obiective. În general, nu aprob manifestările din timpul spectacolului, pentru că ele sînt produse de un public nepregătit.

3. Cred că-și va păstra poziția.

4. Nu, nu am făcut niciodată acest lucru. Obişnuiesc întotdeauna să spun: „Aceasta este părerea mea”, cu scopul de a nu influența pe nimeni. „De gustibus non disputandum”. („Gusturile nu se discută”) spune latinul. Dezaprob pe cei care nu știu să aprecieze chiar nimic dintr-un spectacol (chiar mediocru) și care se transformă în niște difuzori de idei leftine.

5. Altfel, la ce să o mai exprim? Doar din dorința de a arăta că nu-mi scapă nici un spectacol?

6. Nu toți au talentul și ocazia de a fi și realizatori. În această ipostază, poți cunoaște mai bine strădanja artiștilor, poți afla că pentru 2 ore de spectacol, la care tu vii mai bine sau mai puțin bine dispus, niște oameni au muncit 200-300 de ore. Nu mai vorbim de banii cheltuiți. Poate măcar pentru efortul depus trebuie să fim cel puțin politicoși în timpul spectacolului, aspect ignorat, din păcate, de foarte mulți tineri.

7. Simplu și totuși nu chiar atât de simplu! Faptul că fac parte dintr-o echipă de teatru a liceului m-a ajutat, în cei patru ani de muncă, să modelez spectatorul din mine. Urmăresc publicațiile de specialitate, unde găsesc articole, interviuri date de cunoscători în materie.

Cred că vizionările în colectiv, urmate de dezbateri, ar avea un rol important în formarea noastră ca spectatori.

Lenuța PAUN, clasa a XII-a B:

1. Prefer spectacolele recreative, dar care îți îmbogățesc, în același timp, și cunoștințele.

2. Ascult și opiniile celor din jur, pentru a le confrunța cu ale mele, dar, dacă nu sînt fondate nu mă influențează.

3. S-ar putea ca posibilitățile tehnicii viitoare să faciliteze afirmarea altui gen. Pînă atunci, cinematografia va avea înflorire.

4. Îmi exprim părerile, dar nu caut să-i influențez pe cei din jur.

5. Desigur, exprimarea unei opinii cere motivare.

6. Nu cred.

7. Nivelul cunoștințelor spectatorului trebuie să fie cel puțin egal cu cel al spectacolului vizionat.

Violeta BRAN, clasa a XI-a E:

1. Piese de teatru.

2. În timpul spectacolului, sînt atît de concentrată, încît nu mă interesează manifestările din jur.

3. Se va ajunge la o omogenizare a genurilor de spectacole cînd oamenii, prin cultura lor, vor fi capabili să înțeleagă orice manifestare artistică. Deocumdată, cinematografia este în frunte.

4. Pentru că gusturile diferă, nu încerc să-i determin pe alții să nu vadă un spectacol care nu mi-a plăcut.

5. Pentru mine, orice afirmație neargumentată este fără valoare.

6. Ca să fi un bun spectator, trebuie, în primul rînd, să înțelegi spectacolul.

7. Vizionînd cît mai multe spectacole, una din principalele surse de acumulare a unei culturi temeinice.

Anchetă realizată de:

Gabriela MOISE,

Clement SATALA

clasa a XII-a B

ECOURI

București, 16 IV 1978

Mult stimată tovarășe Dima,

Vă mulțumesc pentru revistele pe care mi le-ați trimis. Am citit și alte numere din „Revista noastră”. Cel dedicat lui Ion Barbu, dar și matematicianului Dan Barbilian, mi se pare deosebit de interesant, punând accentul și pe creația matematică. Desenul de pe copertă e foarte reușit. Am citit cu mult interes și celelalte articole, al căror nivel face cinste elevilor. Multe dintre cunoștințele mele nu voiau să creadă că e vorba de o revistă școlară.

În ce privește scrisoarea soțului meu, publicată în revistă¹⁾, vreau să mai adaug o informație: aceasta este adresată inginerului Baly, un bun prieten al nostru, și mi-a fost dăruită de soția lui, Natalia Baly, care a moștenit respectul pentru manuscrise, chiar simple scrisori, de la bunicii ei, Ion Ghica, în casa cărui, la Ghergani, a crescut.

Aștept cu mult interes numărul viitor.

Încă o dată, sincere mulțumiri dv., tovarășe Dima, ca și colaboratorilor dv. urmi de alte succese!

A dv.,
Gerda BARBILIAN

¹⁾ Vol nr. 49—50—51 (1978) pag. 771.

Stimate coleg,

Primesc regulat „Revista noastră” și o citesc cu atenție și pretuire. Ultimul număr pare că le întrece pe celelalte, alcătuite și ele cu aceeași grijă. Apar și date și cunoștințe în diferite domenii, ceea ce ridică, desigur, valoarea revistei.

O apreciez cu atât mai mult cu cât ilustrează implicit acel **localism creator** pentru care am militat în Ardeal, între cele două războaie și care e, și acum, comentat.

Vă felicit cu toată obiectivitatea pe dv., pe colegii colaboratori și pe zvonul „mugurei” ce încep a înverzi.

Mă consider, mai departe, legat de promisiunea de a vă vizita Focșanii, pe care, din păcate, nu l-am văzut până acum.

Al dv. cordial,
Al DIMA,
membru corespondent al Academiei
R.S.R.

„ROMÂNIA LIBERĂ”:

„Revista noastră” — publicație a elevilor Liceului „Unirea” din Focșani, publică în ultimul său număr, știri de anchetă, interviuri, amintiri sau creații ale tinerilor condeie și o interesantă evocare a poetului Ion Barbu, însoțită de facsimilul unui manuscris inedit al acestuia¹⁾.

(Nr. 19 468, luni, 10 aprilie 1978)

„FLACĂRA”:

„Numărul 49—50—51, ianuarie-martie 1978, al „Revistei noastre”, publicație a elevilor Liceului „Unirea” din Focșani, cuprinde un dialog cu Gerda Barbilian, soția matematicianului și poetului Dan Barbilian (Ion Barbu). Interviuul oferă aspecte inedite din viața și activitatea celui care e socotit, în ultimele opt veacuri, „al doilea mare matematician și mare poet al țării”.

(Nr. 18(1 193) — 29 aprilie 1978,
„Cap limpede”, pag. 23)

„MILCOVUL” :

„A apărut, de curând, numărul triplu al „Revistei noastre”, cu un sumar ce îl înscrie irevocabil în bibliografia românească.

Interviul acordat de Gerda Barbilian, soția ilustrului matematician și poet, este în tonul convorbirilor ritice deja în publicație (Alicia Vera Călinescu etc.). Atrag atenția în mod deosebit fotografiile din paginile inedite publicate din Dan Barbilian, adică matematicianul. Este vorba despre reluarea problemei de concurs, dată de Tițeica tineretului școlar, rezolvată de Ileana Barbilian cu o soluție neprevăzută nici de viitorul său profesor. Această reluare a problemei se face sub noi auspicii, fiind datată „astăzi 25 Mai 1955. Singur. Gerda internată în spital”.

Pagina 797 mai face cunoscută o scrisoare de bunăvoință a matematicianului, ce va interesa probabil viitorii săi biografi.

Mai semnalăm notele de drum ale lui Ion Larian Postolache, pe marginea Congresului Internațional Allama Mohammad Iqbal — Lahore, 1-8 dec. 1977, amintirile profesorului universitar N. Al. Rădulescu despre „Milcovia”, articolul „Despre cultivarea și originalitatea locușunilor și expresiilor românești” de prof. univ. Gh. Bulgăr, autografele de la rubrica „Prietenii revistei” (acordate de Augustin Z.N. Pop și Dan Simionescu).

Atragem atenția corecturii acestei publicații asupra unei inadvertențe: p. 804 — criticul... Valeria Cuțitășu este, în realitate, Virgil Cuțitaru.

Florin MUSCALU,

(„Milcovul”, anul XI, nr. 1694,
din 8 aprilie 1978)

Nota red.

Mulțumim poetului Fl. Muscalu pentru aceste aprecieri. Totodată, ne exprimăm părerea de rău că s-a strecurat o asemenea inadvertență, însă... atragem atenția corecturii gazetei „Milcovul” că titlul „Despre cultivarea și originalitatea locușunilor și expresiilor românești” este în realitate „Despre bogăția și originalitatea locușunilor și expresiilor românești”, iar Dan Simionescu este, tot în realitate, Dan Simionescu. Scat egal: 1—1.

TRADUCERI

Patria

de Klaus Stephani

Patria-i sunet de clopot
Din frumoasa vale-a Timpei
Din cristal și-oțel creează
Mii de mîini, poeme-n clocot.

Patria-i un cîntec vechi,
Ce din holde-acum răsună
Cînd pădurea lin foșnește

Și de dor izvorul sună.

Patria-i orașul nou
Care ieri nici nu trăia,
Unde florile-nfloresc,
Unde ești tu, draga mea.

Pat. la mî-c drag suris
de recolecta cîntec blînd
Țară, mamă, scump cuvînt
Cînt păstrat mereu în gînd.

Traducere din limba germană de

Monica BICU,
clasa a VII-a A

MATEMATICĂ

Scurtă istorie a numerelor (I)

Numerele formează una dintre materiile prime fundamentale ale științelor matematice. Astăzi, nu putem concepe existența matematicii fără existența numerelor. S-ar putea crede că numerele au fost create odată cu matematica însăși. Păreră este falsă. Oamenii au făcut mai întâi socoteli și apoi au numărat. Nivelul de dezvoltare la care ajunsese viața materială și socială, în perioada comunităților tribale, a determinat necesitatea înregistrării de mulțimi diverse (de alimente, de unelte, de arme) și operării cu aceste mulțimi: adăugiri, scăderi, distribuirii. Deoarece operarea cu mulțimile reale era uneori anevoioasă, dacă nu imposibilă, conducătorii tribului sau preoții apelau la grămezi martore (de petricele, de grăunțe, de rămurele). Treptat, oamenii și-au dat seama că rezultatul operațiilor făcute de ei nu depinde de natura obiectelor mulțimii, ci de cîte obiecte sînt în mulțimile respective. Astfel, în urma unui proces îndelungat, se ajunge la conceptele de „unu”, „doi”, „trei” ș. a.m.d. Faptul că numerele au apărut mai tîrziu decît operațiile (desigur, cu mulțimi) este dovedit și de exprimarea numerelor la unele triburi primitive, existente azi în anumite regiuni ale globului. Un trib de indieni din Argentina numește numărul 1: „înitara”; numărul 2: „înioara”, iar numărul 3: „înioara-înitara”, adică $2 + 1$. La același trib, numărul 4 este numit „degetele strupului”, numărul 5 este numit „degetele mîinii”, iar 10: „degetele ambelor mîini”. Aceste denumiri dovedesc caracterul intuitiv al numărării practice în perioada de început a omisirii. Totodată se explică și de ce baza de numerație 10 s-a impus la mai toate popoarele lumii prin utilizarea mul-

țimii-standard, degetele ambelor mîini.

Crescerea gradului de complexitate a vieții materiale și sociale a determinat crearea de numere din ce în ce mai mari și a obligat oamenii să creeze sisteme cît mai eficiente de denumiri date numerelor, de înregistrare a acestora, cît și de efectuare a operațiilor aritmetice elementare, adunarea și scăderea. La început, numerele au fost înregistrate prin creștături făcute pe bete sau ouă. Mai tîrziu, s-au folosit șnururi colorate, cu noduri (cîlcirea desemna natura obiectelor, iar gradul de complexitate al nodului desemna ordinul de mărime al unităților respective). Acest mod de înregistrare complica foarte mult tehnica operațiilor ce se făceau. Trebuia să fii destul de isteț pentru a efectua banalele adunări și scăderi de numere naturale. Apariția primei „mașini de calcul”, abacul, avea să fie o adevărată revoluție în tehnica operațiilor aritmetice. Cît privește înmulțirea și împărțirea, trebuie să menționăm că ele au apărut mult mai tîrziu, în perioada primelor lucrări publice, a primelor lucrări de irigații și a construirii primelor piramide.

În tendința de a-și ușura munca în tehnica înregistrării numerelor și calculului, omul ajunge să sorte. Scrierea, această mare descoperire a intelectului uman, s-a născut în cadrul matematicii. Babilonienii și sumerienii înseriau cuneiformele lor pe tablete de lut, iar egiptenii aștern pe papirusuri hieroglife. Majoritatea popoarelor antice, prin practicarea consecventă a scrierii, ajung la sistemul pozițional de notare a numerelor, pentru fiecare ordin de mărime a unităților folosindu-se cîte un semn special. Cărțile de lut babiloniene, descoperite de arheologi și papirusurile egiptene de la Londra și Moscova sînt dovezi prețioase în stabilirea nivelului la care ajunseră popoarele antice în domeniul matematicii în general, dar în special în aritmetică.

Vasile APOSTOL,
clasa a XII-a B
Radu NAGLER,
clasa a IX-a A

BIOLOGIE

Moartea clinică și cea biologică

Un lucru frapant în medicina tuturor timpurilor, dar mai ales în medicina modernă este acela că, suferitorii ei consideră că moartea nu este legată de profesia lor, nu intră în sfera lor de acțiune. Medicii înțeleg că trebuie să lupte pentru viață, să combată boala, dar când nu o pot învinge își consideră misiunea ca fiind încheiată. Locul acestora este luat de familie, care datorită faptului că nu are nici o experiență, nici o pregătire de rigoare în acest sens lasă totul la întâmplare. Hazardul este deci cel care îndeplinește funcția de ultim terapeut. Dar adevărata dramă a muribundului nu este legată de faptul că el este silit să-și trăiască singur acest moment solemn al vieții, departe de ai săi, ci departe de medicină, în care el și-a pus atâtea speranțe.

În ultimul timp s-a demonstrat că moartea nu corespunde cu momentul încetării bătăilor inimii. Cercetări

extrem de laborioase au arătat că ochii continuă să vadă aproximativ cinci secunde, iar creierul gândește încă vreo treisprezece secunde. Este curios acest lucru, mai ales că, celulele nervoase sînt cele mai sensibile la lipsa de oxigen, iar dintre acestea celulele care iau parte la alcătuirea cortexului.

S-au semnalat pînă în prezent multe cazuri de moarte aparentă. Așadar, din acest punct de vedere, putem fi siguri că mulți oameni ar putea fi îngropați de vii, scăpînd perfecționatelor mijloace de reanimare. Am putea spune că orice individ este supus unei morți clinice sau relative și morții biologice. Dacă reanimarea nu a fost efectuată în acest interval crepuscular de 4-7 minute, care corespunde după majoritatea cercetărilor, vieții minime sau latente, survine negreșit acea stare ireversibilă denumită moarte biologică. Iată deci, că moartea biologică reprezintă sfîrșitul, în timp ce cea clinică doar începutul acesteia.

Moartea poate fi prin urmare umanizată, iar muribundul are și el nevoie de asistența medicului. Medicul trebuie să facă față nu numai problemelor vieții, ci și problemelor morții.

Lenuța PAUN,
clasa a XII-a B

FOȘTI ELEVI AI LICEULUI „UNIREA”

Gînduri

● Marele adevăr e că și lucrurile mărunte își au noblețea lor. Mai bine-zis, la nivelul lor găsim fericirea.

● Superioritatea nu înseamnă arroganță și dispreț pentru cei care n-au reușit să se ridice la înălțimea valorii tale. Căci, nu uita, și pentru tine există un pisc mai înalt.

● Există o bucurie în toate. Dar caut-o! Căci cea mai mare satisfacție e s-o descoperi singur. Adică, trăiește!

● Imobilitatea nu înseamnă staționare.

● De obicei, oamenii încep să-și apere cauza cînd sînt gata s-o piardă. Oare la ce vîrstă a scris Cezar: „De senectute”?

● Genialitatea, de cele mai multe ori, este rezultatul nu al unui talent înăscut sau al unei înzestrări deo-

sebite, ci al perseverenței și răbdării.

● Drumul de la ignoranță la cunoaștere este același pentru toți. Numai că unii îl străbat cu pași mari, alții cu pași mici.

● Nu există un perpetuum mobile perfect. Se pare că repausul e o condiție a mișcării.

● Sînt unii pentru care grațiile modeste nu au preț. Aceștia ucid lebedele numai pentru a le auzi cîntecul.

● Cei mari, prin instinct, au căutat totdeauna să-și acapareze pe cei mici. Legenda spune că David l-a ucis pe Goliat cu o singură piatră. Piatra noastră, de veacuri, a fost dragostea de glie.

● Uneori haina îl face pe om. Dar cît de ridicol e omul care se demodează înaintea vestimentației.

Maricel POPA

FIZICĂ

HALOUL

După câteva zile de primăvară, barometrul coboară și începe să bată un viat din sud. La apus, apar nori transparenti și rapizi, cerul devine treptat alb-lăptos și opalescent, datorită voalului de nori cirrostratus. Soarele pare că strălucește printr-o sticlă mată. Peisajul este învăluit într-o lumină deosebită, greu de definit.

În jurul soarelui, se poate vedea un inel strălucitor, cu o rază ceva mai mare de 22°. Este o privilegiată incintă care! Oricine vede pentru prima dată acest inel i se pare grandios, cu toate că nu este decât „un halou mic”. Un cerc asemănător se poate vedea și în jurul lunii. O singură dată, un observator a avut norocul să vadă, în același timp, un inel în jurul soarelui, care apunea, și un inel în jurul lunii pline, care răsărea.

În emisfera noastră, se poate vedea, în medie, la fiecare patru zile, un halou, iar în aprilie și mai, chiar două pe zi; unii cercetători, înzestrați cu mai mult spirit de observație, văd halouri în 200 de zile pe an.

În afară de haloul mic, există și alte arcuri și pete luminoase, fiecare cu denumirea sa. Ele se combină, dând naștere la diverse fenomene de halou. Majoritatea acestor fenomene se observă în jurul soarelui; în jurul lunii, ele sînt mult mai slabe și culorile lor sînt practic de nedescris.

În general, halourile apar în voalul norilor cirrostratus, rareori în norii cirrus, cirrocumulus sau alto-cumulus. Norii pe care apar halourile sînt constituiți din cristale mici de gheață, cu o formă regulată.

Haloul mic apare în urma refracției luminii solare, într-un nor de mici cristale de gheață, care, precum se știe, au adesea forma unor prisme hexagonale. Sorii falși sau parheliile constau din două pete de lumină mai strălucitoare în haloul mic, la aceeași înălțime cu soarele. De multe ori, se întâmplă să fie vizibil numai unul din ei; uneori haloul mic lipsește în timp ce parheliile sînt perfect vizibile. Intensitatea sorilor falși este, de obicei, mare; ei sînt roșii la marginea interioară, apoi roșul se schimbă în galben, iar galbenul în albastru. Sorii falși apar atunci cînd axele unui număr mare de cristale de gheață hexagonale sînt verticale.

Gina STRĂUNEANU
clasa a X-a F

B

CHIMIE

ARITMOGRIF

De la A la B, numele unui chimist român, descoperitorul procedurii de rafinare cu solvenți selectivi.

Înlocuiește cifrele cu litere vești așa pe orizontală, denumirile unor elemente și combinații chimice.

Valentina ANGHEI,
clasa a XII-a B

DIN SUMAR

● DIALOG LITERAR

„Holărirea de a publica pamfletul „Baroane” a fost luată de interesul familie!”
(interviul cu Mișca ARGHEZI)

● CRONICA LICEULUI

Noul profil al școlii — de prof. Neculai CIUPAN

● PRIETENII REVISTEI

Cel de-al X-lea contact literar de naționale

● DINTRE SUTE DE CATARGE

● DEBUT

„Copilărie”

„Jubire” — de Gabriela ANDONE

„Țara arestului cinic”

„Patria lui Decebal” — de Ionel BALOȘU

„Spectacolul mării” — de Laura LIMBĂȘAN

● ORAȘUL NOSTRU

FOCȘANI '78

● ISTORIE LITERARĂ

Țepirceanu — laedit — de N. SCURTU

● CARNETUL CU AMINTIRI

Tudor Vianu — de Gh. BULGAR

● VRANCEA LITERARĂ

● CULTIVAREA LIMBII

„Cinstire scrierii și ruzării corecte românești”. Misiune realizată la Liceul „Unirea”

Ortografie și pronunțare —

de Gh. POALELUNGI

● ANCHETA „REVISTEI NOASTRE”

„Spectacole și spectatori”

● NOTE DE LECTURĂ

F. MUSCALU: „Jurămint pe apa vie”

„Texte vechi despre Eminescu”

● CARTEA RARĂ

„Curierul de ambe sexe”

● FOȘTI ELEVI AI LICEULUI „UNIREA”

Măricea POPA

● SECVENȚE

● 2050

Un document izedit privind istoria României la Muzeul din Barcelona

● REMEMBER

Membrii lui Levi: REBREANU

● FOLCLOR

Nuți variante ale „Mioriței”

● VĂ PREZENTĂM

Măneș, de științele naturii

● MATEMATICĂ

Istoria numerelor (I)

● FIZICĂ

● MUZICĂ

Cântecul patriotic

Coordonator : prof. Petrache DIMA

Colectivul redacțional :

prof. Valeria POPESCU

prof. Corneliu SAVU

Margareta BAHAMAT

Violeta BRAN

Vasile CAȘTU

Paula CRISTIAN

Daniel DOPCA

Rodica FLORENTIU

Mariana KOVACS

Dan-Silviu LAVRIC

Gabriela MOISE

Clement SATALA

Lenuța PAUN

Monica PETRAȘCU

Daniela PUPĂZĂ

Ticu STOICA

Niculina TACHE

Graziella-Mihaela VARVARA

Daniela ZANETE

Tehnoredactare : Marius VALENTIN

Fotografii : N. MOLDOVEANU

C. RADUC

Coperta : Vasile PĂNESCU

Directorul liceului : prof. Neculai CHIFAN

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Liceul „Unirea” — Focșani,
str. Cezar Bolliac, 15 ;

telefon : 1 56 59

Căsuța poștală 119

Tiparul :

Intreprinderea poligrafică — Bacău
Subunitatea Focșani

„INFOFOLITUL...”

Foto : Florina-Adriana IACOVACHE

48 de pagini — 5 LEI